

การกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง นากลือของผม
DIRECTING OF SHORT FILM TITLE “NAKLUA KONG POM”

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาพยนตร์และวีดิโอ ภาควิชานิเทศศิลป์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2547

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบอนุญาตศิลปนิพนธ์

การกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้น เรื่อง นากลือของผม
DIRECTING OF SHORT FILM TITLE "NAKLUA KONG POM"

นางสาวสุกญา ลือบางใหญ่
Miss SAKUNA LUEBANGYAI

ภาควิชานิเทศศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาพยนตร์และวิดีโอ

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์.....*Sakuna L.*.....วันที่ ๒ พ.ค. ๕๘
(อาจารย์วิศักดิ์ รักใหม่)

หัวหน้าภาควิชา.....*Sakuna L.*.....วันที่ ๒ พ.ค. ๕๘
(อาจารย์วิศักดิ์ รักใหม่)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์	การกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “นาเกลือของผม” DIRECTING OF SHORT FILM TITLE “NAKLUA KONG POM”
ชื่อ	นางสาวสกุณา ลือบางใหญ่
สาขาวิชา	ภาพยนตร์และวิดีโอ
ภาควิชา	นิเทศศิลป์
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2547
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ รวีศักดิ์ รักใหม่

บทคัดย่อ

การกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง นาเกลือของผม ต้องการศึกษาด้านการกำกับตัวละครให้สามารถผสมผสานกลมกลืนกับฉากนาเกลือเพื่อให้เห็นวิถีชีวิตของคนผูกพันกับธรรมชาติ ชีวิตแบบเดิมของคนไทยที่ค่อยๆ จางหายไปให้กลับมาอยู่ในภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่องนี้ การกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง นาเกลือของผม ต้องการนำเสนอเรื่องของเด็กในเมืองที่สูญเสียมารดาทำให้ต้องเปลี่ยนถิ่นฐานจากกรุงเทพฯ ไปอยู่กับตาที่จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งมีอาชีพทำนาเกลือ เขาต้องเผชิญการดำรงชีวิตในสถานที่และวัฒนธรรมในรูปแบบที่ไม่คุ้นเคย การเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่จะนำพาให้เขาได้พบความสุขอย่างแท้จริงจากวิถีชีวิตที่เรียบง่ายของชานาเกลือ

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปินพจน์ชั้นนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความพยายามและความตั้งใจ สิ่งที่สำคัญที่สุด คือความช่วยเหลือ และน้ำใจจากผู้ที่มีส่วนร่วมในงานชิ้นนี้ ขอขอบคุณ

คุณพ่อคู่คิด และ คุณแม่กาญจนา ลือบางใหญ่

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์วีศักดิ์ รักใหม่ และคณะกรรมการทุกท่าน

นายนรชาย กัลปกานนท์

นางสาวอังคณา พรหมยานนท์

นางสาวเบญจมาศ คงสาคร

นางสาวแสงดาว แอศิริ

นายอนุพันธ์ บุตรเทียน

นายสมัญญา ศรีรักษา

นายผดุง สมาจาร

นายธีรศักดิ์ กิจพระภูมิ

นักแสดง ทีมงาน แลเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่เต็มใจ และคอยช่วยเหลือ

สกุณา ลือบางใหญ่

เมษายน 2548

สารบัญ

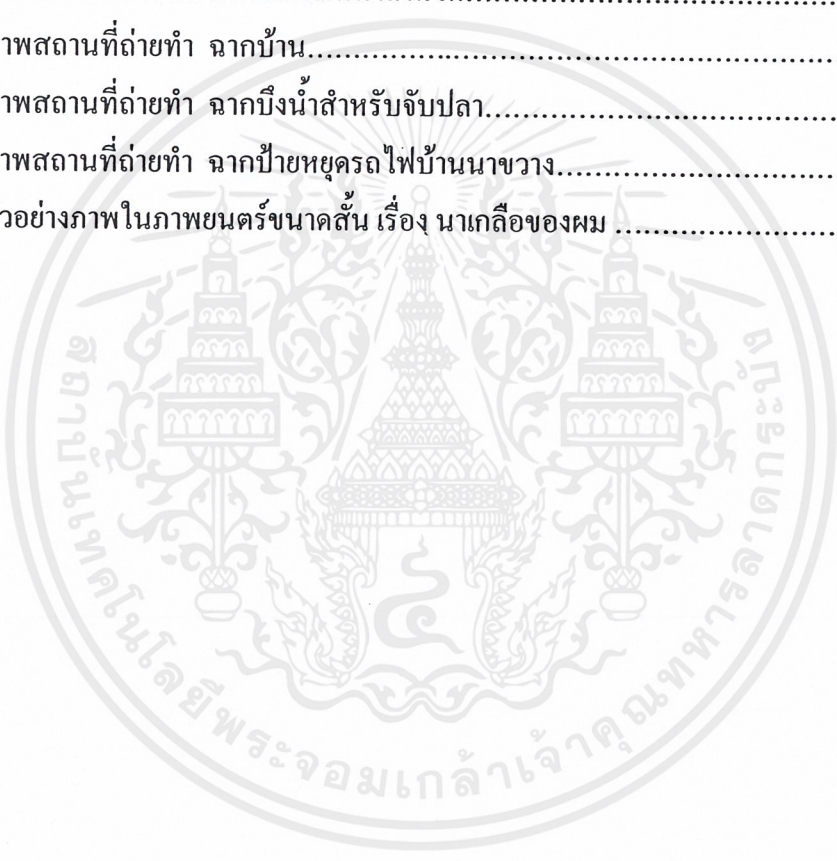
	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	
หัวข้อโครงการ.....	1
เบื้องหลังความเป็นมา.....	1
ลักษณะของโครงการ.....	1
ขอบเขตของโครงการ.....	1
เป้าหมายหลักของโครงการ.....	2
แนวทางบรรลุเป้าหมาย.....	2
แหล่งข้อมูลเบื้องต้น.....	2
ขั้นตอนการเขียนบทภาพยนตร์.....	3
2. การค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูล	
ความหมายของภาพยนตร์ขนาดสั้น.....	4
คุณลักษณะของภาพยนตร์ขนาดสั้น.....	4
การเขียนบทภาพยนตร์ขนาดสั้น.....	5
การกำกับภาพยนตร์.....	6
การกำกับนักแสดงเด็ก.....	8
เด็กกับการแสดงออก.....	8

บทที่	หน้า
3. บทภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “นาเกลือของผม”	
แก่นเรื่อง (THEME)	11
โครงเรื่อง (PLOT)	11
ลักษณะตัวละคร (CHARACTER)	11
บทแสดง (SCREENPLAY)	13
4. ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์ (PRE - PRODUCTION)	
การตีความบทภาพยนตร์	17
การกำกับภาพ	17
การคัดเลือกนักแสดง	18
สถานที่ถ่ายทำ	21
เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	26
บทฉบับถ่ายทำ	26
SCRIPT BREAKDOWN SHEET	31
บทภาพ (STORYBOARD)	34
5. ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์ (PRODUCTION)	
การเตรียมความพร้อมก่อนวันถ่ายทำ	46
การชักซ้อมนักแสดง	46
การจัดแสง	46
การกำกับการแสดง	47
การบันทึกความต่อเนื่อง	47

บทที่	หน้า
6. ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์ (POST - PRODUCTION)	
การตัดต่อภาพยนตร์.....	48
ขั้นตอนการตัดต่อเรื่องนาเกลื่อของผม.....	49
การตัดต่อที่เรียกว่า “มองทาจ” (Montage).....	49
ลักษณะพิเศษของ “อเมริกันมองทาจ”	49
การตัดต่อเสียง.....	50
เสียงประกอบในภาพยนตร์.....	50
ใบงบประมาณการถ่ายทำ.....	51
ตัวอย่างภาพในภาพยนตร์ขนาดสั้น เรื่อง นาเกลื่อของผม.....	52
7. บทสรุป และข้อเสนอแนะ	
ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์	55
ขั้นตอนการถ่ายทำ.....	56
ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์.....	57
บรรณานุกรม.....	58
ประวัติผู้เขียน.....	59

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. ภาพนักแสดงรับบทต้น.....	19
2. ภาพนักแสดงรับบทตา.....	20
3. ภาพสถานที่ถ่ายทำ ฉากนาเกลือ.....	21
4. ภาพสถานที่ถ่ายทำ ฉากบริเวณหน้าลานวัด.....	22
5. ภาพสถานที่ถ่ายทำ ฉากบ้าน.....	22
6. ภาพสถานที่ถ่ายทำ ฉากบึงน้ำสำหรับจับปลา.....	24
7. ภาพสถานที่ถ่ายทำ ฉากป้ายหยุดรถไฟบ้านนาขวาง.....	24
8. ตัวอย่างภาพในภาพยนตร์ขนาดสั้น เรื่อง นาเกลือของผม.....	52

บทที่ 1

บทนำ

หัวข้อโครงการ

การกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง นาเกลือของผม

เบื้องหลังความเป็นมา

ภาพยนตร์เรื่องนาเกลือของผม ต้องการนำเสนอถึงชีวิตเด็กที่อาศัยอยู่ในเมืองกรุงคนหนึ่งที่ต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตมาอยู่กับตาที่ต่างจังหวัดที่คนส่วนใหญ่มีอาชีพทำนาเกลือ เขาได้เรียนรู้วิถีชีวิตที่เรียบง่ายจากธรรมชาติที่สอนให้เขาสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข

ลักษณะของโครงการ

เป็นโครงการการศึกษาการกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้นความยาว 10 นาที โดยมีประเด็นเรื่อง ที่การปรับตัวของเด็กให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ให้มีความสุข

ขอบเขตโครงการ

1. ภาพยนตร์บันเทิงขนาดสั้น
2. ความยาว 10 นาที
3. ถ่ายทำด้วยระบบวิดีโอ

เป้าหมายหลักของโครงการ

1. เพื่อใช้ความรู้ทางด้านกระบวนการผลิตภาพยนตร์เพื่อการสื่อสารให้คนดูเข้าใจตรงกับผู้กำกับภาพยนตร์
2. เพื่อให้เห็นถึงการปรับตัวเด็กให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ที่นาเกลือได้อย่างมีความสุข

แนวทางบรรลุเป้าหมาย

1. ค้นหาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตของคนที่ยังชีพด้วยการทำนาเกลือ กรรมวิธีการทำ ความยากลำบากกว่าจะได้เกลือสักเม็ด
2. ขั้นตอนการเขียนบทภาพยนตร์ เขียน โดยการไปศึกษาวิถีชีวิตประจำวันของเด็กในเมืองที่ต้องย้ายถิ่นฐานมาอยู่นาเกลือ ถึงพฤติกรรม การเรียนรู้ การปรับตัวต่าง ๆ เพื่อดำรงชีวิต
3. ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์ เตรียมการทุกส่วนทั้งกำหนดวัน เวลาการถ่ายทำ กำหนดสถานที่ จัดตารางเวลาซ้อมนักแสดง เตรียมอุปกรณ์ถ่ายทำให้พร้อมก่อนถ่ายทำ
4. ขั้นตอนการถ่ายทำ ถ่ายทำตามตารางเวลาที่จัดเตรียมไว้
5. ขั้นตอนหลังการถ่ายทำ
  - ตัดต่อภาพยนตร์
  - ตัดต่อเสียง
  - ปรับปรุงการตัดต่อ

แหล่งข้อมูลเบื้องต้น

1. หนังสือเรื่องอาชีพกับทะเล ของ นิดดา หงษ์วิวัฒน์ ปี 2544 ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการทำนาเกลือโดยละเอียดตั้งแต่กระบวนการตากนา จนได้เป็นเกลือที่สามารถขายได้
2. หนังสือเรื่องจิตวิทยาทั่วไป ของ รศ. ขนิษฐา วิเศษสาทร ปี 2544 ศึกษาเรื่องธรรมชาติการแสวงหาความสุขของมนุษย์

3. หนังสือเรื่องนักสร้าง สร้างหนัง หนังสือของ อ. รักสานต์ วิวัฒน์สินอุดม ปี 2545 ศึกษาเรื่องกระบวนการผลิตหนังสือ ความหมายของภาพยนตร์ขนาดสั้น การกำกับภาพยนตร์ ถึงขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์ทั้งหมด
4. ภาพยนตร์เรื่อง The Way Home คุณชายของผมดีที่สุดในโลก ศึกษาเรื่องการเล่าเรื่อง การกำกับการแสดงให้แสดงออกมาได้สมกับบทบาทที่ได้รับ
5. ศึกษาวิถีชีวิตของชาวนาเกลือตั้งแต่ต้นนอนจนถึงการประกอบอาชีพหลัก อาชีพเสริม ลักษณะนิสัย ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น พฤติกรรมที่แสดงออกต่อคนอื่น และคนใกล้ชิด

ขั้นตอนการเขียนบทภาพยนตร์

1. กำหนดประเด็น และจุดที่ต้องการนำเสนอ
2. เนื้อเรื่อง และทิศทางของเรื่อง
3. การค้นคว้าข้อมูล สร้างมิตกับตัวละคร
4. รายละเอียดของเนื้อเรื่อง

บทที่ 2

การค้นคว้า และวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับโครงการ

ความหมายของภาพยนตร์ขนาดสั้น'

ภาพยนตร์ขนาดสั้นควรมียาวไม่เกิน 30 นาที การเล่าเรื่องอาจมีพื้นฐานในทาง Dramatic, Documentary หรือภาพยนตร์ทดลองชนิดต่างๆ ซึ่งสามารถเป็นได้ทั้ง Live Action หรือ Animation Film

ภาพยนตร์ที่มีความยาวเกินกว่า 30 นาที มีแนวโน้มการเข้าถึงตัวละครและเนื้อเรื่องที่แตกต่างกัน คือมักมีโครงเรื่องที่สอง หรือโครงเรื่องรอง ขณะที่ภาพยนตร์ขนาดสั้นจะมีโครงเรื่องหลักเพียงเรื่องเดียวเท่านั้น การเข้าถึงตัวละครไม่ซับซ้อน ด้วยเวลาที่จำกัดเป็นเงื่อนไข

ภาพยนตร์แต่ละชนิดจะมีรูปแบบการเล่าเรื่องในตัวของมันเอง ซึ่งแม้จะแตกต่างกันไป สำคัญที่แต่ละเรื่องต้องสามารถถ่ายทอดเรื่องราวได้ ภาพยนตร์ขนาดสั้นอาจใช้รูปแบบภาพยนตร์ชนิดอื่น ๆ มาใช้ได้เช่นกัน อย่างภาพยนตร์สารคดี หรือภาพยนตร์ทดลอง ซึ่งอาจเป็นรูปแบบอย่างไม่เป็นทางการเท่าไรนัก เพราะภาพยนตร์ขนาดสั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อการเล่าเรื่อง ซึ่งไม่มีกฎเกณฑ์ข้อบังคับตายตัว

คุณลักษณะของภาพยนตร์ขนาดสั้น

ภาพยนตร์ขนาดสั้นมีลักษณะคล้ายกับภาพยนตร์ขนาดยาว เพียงแต่ลดทอนส่วนต่าง ๆ ลงได้แก่ระยะเวลาของภาพยนตร์ ตัวละครหลักเพียง 2 – 3 คนเท่านั้น มีโครงเรื่องหลักเพียงโครงเรื่องเดียว และไม่สลับซับซ้อน ตัวละครอาจซับซ้อนได้แต่ต้องเปิดเผยให้เห็นการกระทำ เพื่อเป็นการคลี่คลายให้คนดูเข้าใจได้ ภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “นาเกลื้อของผม” เริ่มจากแนวความคิดในการที่จะนำเสนอเรื่องราววิถีชีวิตของคนที่มีอาชีพทำนาเกลื้อ ผ่านเด็กในเมืองคนหนึ่งที่ต้องย้ายไปอยู่กับตาที่ต่างจังหวัด ได้เรียนรู้วิถีชีวิตที่พึ่งพาธรรมชาติ ชีวิตที่เรียบง่าย ด้วยประเด็นหลักที่จะสื่อสารกับคนดูเพียงประเด็นเดียวคือ การปรับตัวของเด็กในเมืองเพื่อยังชีพในนาเกลื้ออย่างมีความสุข โดยสร้างโครงเรื่องขึ้นมา และเล่าเรื่องภาพอย่างตรงไปตรงมา ให้เข้าใจความต้องการของตัวละคร พฤติกรรม ความคิดของตัวละครต่ออุปสรรคและการแก้ปัญหา ที่คนดูสามารถติดตามเรื่องราวและเข้าถึงประเด็นของเรื่องที่สื่อออกมาเมื่อคุณจบเรื่อง

การเขียนบทภาพยนตร์ขนาดสั้น

บทภาพยนตร์ทุกเรื่องควรมีจุดดึงดูดคนดูให้ติดตามและรู้ตัวที่ร่วมในเหตุการณ์สถานการณ์ในเรื่องราวจะแบ่งส่วนประกอบได้ออกเป็นสองกลุ่มคือ ตัวละคร และ โครงเรื่อง รวมทั้งส่วนประกอบอื่นๆ ที่สำคัญ

- โครงเรื่อง

ประกอบด้วยการเปิดเรื่องที่เป็นการปูเรื่องด้วยการแนะนำตัวละครหลักและเหตุการณ์ที่นำไปสู่ปัญหาหรือความต้องการของตัวละคร จากนั้นจึงเป็นเรื่องราวที่ตัวละครหลักต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคในระหว่างหนทางสู่จุดมุ่งหมาย โดยเรื่องราวจะดำเนินและพัฒนาไปสู่จุดไคลแม็กซ์ ซึ่งเป็นจุดสำคัญของการผ่านพ้นภาวะแห่งความขัดแย้งหรือปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วจึงจบเรื่องด้วยการคลี่คลายปมปัญหาหรือบทสรุปของเรื่อง เรื่องราวทั้งหมดต้องสามารถสื่อประเด็นสำคัญของเรื่องซึ่งมีเพียงประเด็นเดียว

- ตัวละคร

ผู้กำกับต้องรู้ว่าตัวละครเป็นใคร มีจุดมุ่งหมายอย่างไร ลักษณะนิสัยภายนอก เพศ อายุ ความสนใจ ความชอบ ความเกลียด รวมทั้งพื้นเพภูมิหลังของตัวละคร เพื่อให้ตัวละครมีความลึกซึ้งก็คือลักษณะนิสัยภายในตัวละคร ไม่ได้แสดงออกมา แต่จะเป็นสาเหตุแห่งพฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ทางด้านความคิดและด้านอารมณ์มาตั้งแต่เด็ก และเพื่อให้เรื่องดำเนินไปได้อย่างมีเหตุผล มีที่มาที่ไป ที่สำคัญตัวละครในเรื่องควรมีอย่างมากที่สุดไม่เกินสี่ตัว

- ฉาก

ฉากถูกสร้างขึ้นเพื่อจุดประสงค์ในการเล่าเรื่อง ฉะนั้นควรสื่อความหมายโดยตรงกับเรื่องอย่างชัดเจน ฉากแต่ละฉากควรมีผลในการพัฒนาโครงเรื่องให้ดำเนินต่อไปข้างหน้า ก่อนจะใส่ฉากใดๆ ลงไปในภาพยนตร์ขนาดสั้นควรคำนึงอยู่เสมอว่าฉากนั้นมีผลต่อการพัฒนาเรื่องหรือไม่อย่างไร ถ้าไม่มีก็ไม่ควรใส่ลงไป ซึ่งในภาพยนตร์ขนาดสั้นมักจะมีเพียงไม่กี่ฉากเท่านั้น

- คำพูดหรือบทสนทนา

คำพูดที่ใช้ควรได้ใจความชัดเจน กระชับ ไม่ยืดเยื้อ ภาษาหรือลักษณะของคำพูด ต้องเหมาะสมกับบุคลิกลักษณะตัวละครที่พูดออกมา คำพูดหรือบทสนทนาต้องมีผลต่อการดำเนินเรื่องและไม่ควรพูดในสิ่งที่ภาพได้แสดงให้เห็นอยู่แล้ว

การกำกับภาพยนตร์

ผู้กำกับภาพยนตร์ คือ ผู้ที่กำหนดควบคุมทิศทางของภาพยนตร์ เป็นผู้ที่ตัดสินใจและรับผิดชอบในงานส่วนต่างๆ มีหน้าที่ในการพัฒนาเนื้อเรื่องให้ชัดเจน และมีคุณค่าทางศิลปะ สามารถกำกับการแสดงให้ออกมาอย่างสร้างสรรค์ และถูกต้องตามเนื้อหาที่ต้องการนำเสนออย่างชัดเจน ที่สำคัญคือผู้กำกับต้องเข้าใจและเข้าถึงแนวความคิด และเอาใจใส่ที่จะสื่อนำเสนอออกมา สื่อแก่ผู้ชมได้ โดยถ่ายทอดแนวความคิดนั้นผ่านการแสดงและการเล่าเรื่องที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันได้อย่างชัดเจน

ผู้กำกับภาพยนตร์ในฐานะผู้เล่าเรื่อง

บทบาทของนักเขียนบทนำเสนอเหตุการณ์และช่วงเวลา ซึ่งต้องถ่ายทอดออกมาเป็นภาพ ผู้กำกับต้องประเมินว่าเรื่องราวได้มีการเล่าและถ่ายทอดออกมาได้เหมาะสมหรือไม่ บทที่เขียนสามารถบอกใจความสำคัญของเรื่อง หรือแนวความคิดหลักได้ดีเพียงพอหรือไม่ ถ้าบทมีความจำเป็นต้องปรับปรุงเพิ่มขึ้น ผู้กำกับมีหน้าที่ต้องจัดการใช้ความสามารถในการเล่าเรื่องของตัวเอง ปรับใช้ให้เกิดการเล่าเรื่องที่ดี

การทำงานของนักเขียนบทอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้บทภาพยนตร์สามารถเล่าเรื่องได้อย่างลงตัวมากขึ้น นอกจากเนื้อหาของเรื่องและโครงสร้างที่สามารถส่งอิทธิพลในการพัฒนาบทแล้ว ผู้กำกับอาจจะได้รับแรงบันดาลใจจากสถานที่ถ่ายทำ หรือจากนักแสดง หลังจากซักซ้อมผู้กำกับอาจตัดสินใจปรับเปลี่ยน ประยุกต์ลักษณะของตัวเองเพื่อความเหมาะสมกับความสามารถของนักแสดง หรือสถานการณ์ได้

เมื่อทำความเข้าใจกับบทภาพยนตร์และตัวละครแล้ว จึงตีความออกมาเป็นภาพเพื่อเล่าเรื่องให้สามารถสื่อประเด็นหลักของเรื่องและกระทบจิตใจคนดูได้ ภาพในแต่ละช็อตต้องมีความหมาย และเกิดประโยชน์ต่อการเล่าเรื่องมากที่สุดและนำเรื่องมาเรียงลำดับอย่างสมเหตุสมผล

คุณสมบัติของผู้กำกับภาพยนตร์

- เข้าใจการสร้างงานให้สมบูรณ์ ความรู้ทางทฤษฎีภาพยนตร์แล้วสามารถนำไปตีความและถ่ายทอดออกมาเป็นภาพได้
- รู้และเข้าใจวิธีการทำงานกับนักแสดง สามารถกำกับและสื่อลีลาการแสดงออกมาได้อย่างเป็นธรรมชาติและมีประสิทธิภาพตรงตามเนื้อหา ตลอดจนสามารถสร้างความเข้าใจในบทภาพยนตร์ให้กับนักแสดง

- รู้จักและเข้าใจเพื่อนร่วมงานหรือทีมงาน สามารถควบคุมและแบ่งส่วนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีจิตวิทยาและใช้เหตุผลกับการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- มีความเป็นผู้นำ มีความเด็ดขาดและชัดเจนในการถ่ายทอดงานแก่ทีมงานด้านต่างๆ ตามที่ผู้กำกับเห็นว่าเหมาะสม เพื่อให้งานเกิดความสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี
- มีความรู้เรื่องศิลปะทางภาพยนตร์ สื่อภาพยนตร์ ภาษาทางภาพยนตร์ แล้วนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ รวมทั้งความรู้ด้านเทคนิคการถ่ายทำ และการตัดต่อ เพื่อให้สามารถสื่อทางภาพยนตร์ให้เกิดประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ
- มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้ผู้ร่วมงานกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นและความสามารถเฉพาะตัวออกมาได้อย่างเต็มที่เพื่อจะได้ผลงานที่ออกมาอย่างดีที่สุด

หน้าที่ของผู้กำกับภาพยนตร์

ผู้กำกับภาพยนตร์มีหน้าที่รับผิดชอบประสานงานฝ่ายต่างๆ และทำงานร่วมกับทุกฝ่ายให้งานบรรลุเป้าหมาย ยิ่งกว่านั้นยังมีงานที่ต้องใช้ความคิดความสามารถ และไหวพริบในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่สามารถเตรียมการล่วงหน้าได้ หรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดในเวลาของการถ่ายทำซึ่งภาพยนตร์แต่ละเรื่องก็จะมีปัญหาที่ต่างกันตามสถานการณ์ การเตรียมความพร้อม และการฝึกซ้อมนักแสดงจะมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการบริหารงานกองถ่ายเช่นกัน หน้าที่ที่สำคัญที่สุดก็คือการควบคุมงานด้านการผลิตภาพยนตร์ ตั้งแต่ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำ ขั้นตอนของการถ่ายทำ และขั้นตอนหลังการถ่ายทำ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างตรงตามเป้าหมาย ในทุกๆ ขั้นตอนกันนี้ ผู้กำกับไม่เพียงแต่ต้องสร้างศิลปะ หรือควบคุมงานภาพยนตร์ให้ออกมาอย่างดีที่สุดเท่านั้น หากยังต้องเตรียมรับมือกับปัญหาต่างๆ ที่ไม่อาจคาดคะเนได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้กำกับภาพยนตร์จะต้องมีความใกล้ชิดและประสานงานกับทุกฝ่ายอย่างจริงจัง

บรรจง โกศลวัฒน์, การกำกับการแสดงภาพยนตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวารสารศาสตร์

และสื่อมวลชน, 2540 หน้า 94

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การกำกับนักแสดงเด็ก

เด็กวัยประถมศึกษาเป็นวัยที่ต้องการการแสดงออกในทุกๆ ทางเด็กวัยนี้ไม่ชอบอยู่นิ่ง และมีความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้อะไรสิ่งแวดลอมต่างๆ อยู่เสมอ การศึกษาลักษณะของเกี่ยวกับการแสดงออก จะช่วยเป็นแนวทางในการกำกับการแสดงของเด็กอย่างเหมาะสม

ลักษณะของเด็กวัยประถมศึกษา²

1. The child is an investigator เด็กวัยประถมศึกษามีความอยากรู้อยากเห็นทุกสิ่งที่อยู่รอบตัว เห็นได้จากการที่เด็กชอบค้นหาสิ่งรอบตัว ความอยากรู้อยากเห็นของเด็กค่อยๆ ลดลงเมื่อเด็กโตขึ้น
2. The child is a doer เด็กชอบเคลื่อนไหวอยู่เสมอไม่อยู่นิ่ง จึงเป็นการเรียนรู้ที่เด็กมีโอกาสดำรงมือกระทำจริง ได้พบสถานการณ์จริง ซึ่งมีผลให้เด็กได้เกิดประสบการณ์ในการคิด และการตัดสินใจ
3. The child has interested indetail เด็กมักจะเอาใจใส่ในรายละเอียดมากกว่าส่วนใหญ่ เด็กวัยประถมศึกษาจะสนใจส่วนย่อยๆ หลายๆ ส่วน มากกว่าจะสนใจส่วนใหญ่โดยรวมส่วนเดียว
4. The child has a rich imaginative life เด็กจะรู้จักการเล่นสมมุติ และการเล่นอื่นๆ โดยใช้จินตนาการ ซึ่งนับว่าเป็นจุดเด่นในชีวิตวัยเด็ก เด็กจะแสดงออกโดยการวาดภาพ การปั้น การเขียนอย่างสร้างสรรค์ การแสดงละคร หรือการแสดงศิลปะ

เด็กกับการแสดงออก

เด็กวัย 6-12 ปี

เด็กวัยนี้จะมีสมาธิ หรือช่วงความสนใจ นานประมาณ 30 ถึง 40 นาที เด็กวัยนี้จะเริ่มชอบการผจญภัย ตัวละครสามารถมีความซับซ้อนได้บ้าง ดีหรือเลวไม่จำเป็นต้องแยกแยะชัดเจน ด้านการแสดงมีความปรารถนาและละเอียดอ่อนมากกว่า สามารถควบคุมกล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ได้ดี ประสบการณ์ต่างๆ ของเด็กมีมากขึ้น สามารถแสดงอารมณ์ออกมาได้มากขึ้น

เด็กวัย 12 – 15 ปี

เด็กวัยนี้จะมีสมาธิหรือช่วงความสนใจมากขึ้น ประมาณ 35 – 50 นาที มีความเข้าใจ และความคิด เด็กวัยนี้จะชื่นชมและพร้อมจะทำตามถ้าเขาเห็นว่าดี ตัวละครจึงควรเป็นประเภทที่จะส่งเสริม ให้เด็กประพฤติปฏิบัติตาม ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม

ในด้านการแสดงออก จะสามารถทำได้ดีมากขึ้นเมื่อเริ่มแสดงใหม่ ๆ เด็กอาจจะวางเกี่ยวกับตนเองและเค้า ๆ กันๆ บางคนอาจรู้สึกเขินอาย ผู้กำกับต้องทำให้เด็กมีความมั่นใจในตนเอง และ เชื่อมมั่นไว้ใจในตัวผู้กำกับ ซึ่งเกี่ยวข้องอย่างมากกับการแสดงออกของเด็กทางด้านท่าทาง คำพูดและอารมณ์

การกำกับการแสดงเด็ก ผู้กำกับจะต้องมีความเข้าใจเด็กอย่างมากและต้องมีความเด็ดขาด ด้วย เด็กต้องรู้สึกว่าเป็นชั่วโมงอิสระแต่ขนาดเดียวกันก็มีระเบียบวินัย ควรสร้างบรรยากาศให้รู้สึกเป็นกันเอง ไม่เครียด ทำการแสดงได้ผลดี และในเวลาที่มึบทพูด ความประหม่า เพราะคิดเพราะคิดว่าตัวเองกำลังอยู่ในการแสดง จะทำให้พูดอย่าง ไม่เป็นธรรมชาติ พูดไม่ออก หรือพูดอย่างท่องจำ แต่การพูดอย่างท่องจำก็อาจแก้ปัญหาก็ได้ด้วยการไม่ให้นักแสดงท่องจำบทพูดแต่ใช้วิธีการบอกสถานการณ์แล้วให้เขาคิดพูดเองเอง หรือบอกบทพูดคร่าวๆให้เป็นแนวทางก่อนถ่ายจริงไปเลย

ผู้กำกับต้องใกล้ชิดและสร้างความมั่นใจให้แก่นักแสดง ภาษาในการอธิบายการแสดง ไม่ควรใช้ศัพท์เทคนิคเฉพาะทางภาพยนตร์เพราะเขาจะไม่เข้าใจ ใช้ภาษาที่ธรรมดา ง่ายต่อการเข้าใจ และชัดเจน ส่วนการที่ดึงอารมณ์ของผู้แสดง ที่ไม่ใช่มีอาชีพออกมาให้ได้นั้น ผู้กำกับต้องใจเย็น และควรเก็บภาพในมุมต่างๆ ให้มากพอ เพื่อป้องกันความบกพร่องและข้อผิดพลาดในระยะเวลาของการตัดต่อ ลำดับภาพ

สิ่งสำคัญที่ผู้กำกับต้องระลึกอยู่เสมอ นั่นก็คือ เด็กมีโลกส่วนตัวของเขา ซึ่งยากที่ผู้ใหญ่จะเข้าใจได้ และเป็น โลกที่เปราะบาง ถ้าหากผู้ใหญ่ไม่เข้าใจ และไปกระทบกับส่วนที่เปราะบางนี้ อาจทำให้เกิดบาดแผลในใจของเด็ก ผู้กำกับภาพยนตร์จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ ในการที่จะให้เด็กได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี ตลอดระยะเวลาในการถ่ายทำภาพยนตร์

โดยการกำกับนักแสดงเด็กในภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง นากเล็ของผมนั้น เริ่มจากการสร้างความสนิทสนม ความเป็นกันเองกับเด็ก และพยายามพูดคุย และเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น ทำให้สามารถเข้าใจความคิด และประสบการณ์ส่วนตัวของเขา เพื่อนำมาใช้ในการสื่อสารกับเด็กในการกำกับการแสดงว่าควรใช้วิธีกำกับอย่างไร เพราะเด็กแต่ละคนก็มีลักษณะที่ต่างกันออกไป ซึ่งข้อดีคือ นักแสดงเด็กที่รับบทเป็นเด็กวัยปานกลาง อายุ 11 ปี เริ่มมีความคิด และเหมาะสมในการทำงานสามารถรับรู้ และเข้าใจการแสดงซึ่งเน้นความสมจริง ความเป็น

ธรรมชาติ โดยการให้เลียนแบบจากประสบการณ์ หรือ สมมุติสถานการณ์ขึ้นมา สิ่งสำคัญคือการไม่
สร้างความกดดัน ให้กับนักแสดงเด็กในการทำงาน

---

²สุรางค์ จันทรเอน, จิตวิทยาเด็ก, ไทยวัฒนาพานิชย์, ปี พ.ศ. 2534 หน้า 36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

บทภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “นาเกลือของผม”

แก่นเรื่อง (THEME)

การปรับตัวของเด็กในเมืองเพื่อยังชีพในนาเกลืออย่างมีความสุข

โครงเรื่อง (PLOT)

ต้นเด็กชายวัย 10 ขวบสูญเสียมารดา จึงต้องย้ายจากกรุงเทพฯ ไปอยู่กับตาวัย 70 ที่จังหวัดสมุทรสาคร เขาต้องเรียนรู้เรื่องวิถีชีวิตของคนที่นี่ทั้งเรื่องทำนาเกลือเพื่อขายและดำรงชีวิตอย่างเรียบง่ายด้วยการจับปลาเพื่อเลี้ยงชีวิต เมื่อกาลเวลาผ่านไปความคุ้นเคยทำให้เขาเรียนรู้การใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายทุกๆ วันเขาได้เห็นตาอยู่กับวิถีชีวิตของตัวเองจนต้นค่อยๆ ปรับตัวจนธรรมชาติกลายเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิต ทำให้เขาสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขที่ได้อยู่กับวิถีชีวิตง่ายๆ ที่หาได้จากธรรมชาติใกล้ตัว

ลักษณะตัวละคร (CHARACTER)

ต้น ค.ช. เรื่องฤทธิ์ อยู่ดี

เด็กชายวัย 10 ขวบ เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพฯ อาศัยอยู่กับมารดาเพียงลำพังเพราะ พ่อแม่ได้หย่าร้างกันตั้งแต่ยังไม่เกิด มีฐานะปานกลาง เพราะมีแม่คอยหาเลี้ยงเพียงคนเดียว

ลักษณะภายนอก – ผอม ผิวสองสี ผมสั้นทรงทรง ตาคำ ผมดำ

ลักษณะภายใน – เป็นเด็กดี ขยัน ตั้งใจเรียน แต่ค่อนข้างเก็บตัวไม่ค่อยมีเพื่อนเล่น ชอบอยู่บ้านเล่นเกม ฟังเพลง คนเดียว เนื่องจากเป็นลูกคนเดียว ที่มีแต่แม่ดูแลเพียงลำพัง

Dramatic need - อยากมีครอบครัวที่ครบเหมือนครอบครัวอื่นๆ และมีความสุขในชีวิต

ภูมิหลัง - อยู่กับแม่เพียงลำพัง โดยไม่เคยรับรู้ถึงความรักของพ่อเลย เมื่อต้องมาสูญเสียแม่ไปอีก ก็ไม่มีที่พึ่ง เหลือตาคนเดียวในโลก ที่เขาต้องมาใช้ชีวิตอยู่ด้วยในสถานที่ที่เขาไม่คุ้นเคย ตันต้องปรับตัวเพื่อใช้ชีวิตให้มีความสุขในโลกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ตาสาคู อยู่ดี

ตาวัย 70 ปี ทำอาชีพทำนาตั้งแต่หนุ่มจนแก่ ภรรยาเสียชีวิตจากกันไปได้ตั้งแต่ 10 ปีที่แล้ว ตาต้องอยู่คนเดียวในบ้านมุงหลังคาจากที่สร้างมานาน อยู่กับความเรียบง่าย หาผักปลากินตามธรรมชาติ และหาเงินซื้อของใช้จากการทำนาเกลือ หรือรับจ้างค้ายุ้ง ฆูดดินตามบ้านทั่วไป

ลักษณะภายนอก - ร่างกายสมส่วน ผิวสองสี ผมดำปานกลางแซมขาว ตาคำ

ลักษณะภายใน - ขยัน ใจเย็น มีความสุขกับสิ่งที่มีอยู่ ใช้ชีวิตเรียบง่าย หากินกับธรรมชาติที่อยู่รอบตัว

Dramatic need - อยากให้หลานสามารถปรับตัวได้ และสามารถอยู่บนโลกนี้ได้อย่างมีความสุข

ภูมิหลัง - คนใช้ชีวิตอยู่คนเดียวมานานนับสิบปี เพราะภรรยาตายจาก เมื่อมีหลานมาอยู่ด้วยจึงอยากให้หลานมีความสุขกับการใช้ชีวิตแบบเดียวกับตน

SCREENPLAY (บทแสดง)

Sequence A : นาเกลือที่ใหม่ของตน

Scene 1 : ป้ายหยุดรถไฟบ้านนาขวาง / ภายนอก / เย็น

ตามยี่นรอรอหลานที่สถานีรถไฟอย่างกระวนกระวาย รถไฟเคลื่อนตัวมาถึงป้ายอย่างช้าๆ เด็กชายคนหนึ่งหิ้วกระเป๋าใบใหญ่หลายใบเดินลงมาจากรถไฟ มองหาใครสักคน ตาหันไปเห็นก็เดินตรงเข้าไปหาหลานเพื่อรับกระเป๋าความช่วยเหลือแล้วทั้งสองก็เดินไปด้วยกัน

Scene . 2 : บ้าน / ภายนอก / เย็น

ตาเดินพาต้นมาถึงหน้าบ้าน ต้นมองเห็นบ้านที่ทำจากใบจากหลังเล็กๆ ตั้งอยู่ริมบึงน้ำขนาดใหญ่ ต้นมองอย่างงงๆ แล้วเดินตามตาไป เข้าบ้าน เมื่อเข้าไปในบ้านก็พบกับห้องเล็กๆ ที่มีแต่นอน หมอนมุ้งเก่าๆ วางจัดอย่างเป็นระเบียบ ต้นวางกระเป๋าแล้วจัดเสื้อผ้าแขวนกับชื้อบ้านและจัดซีดีของใช้ต่างๆ เข้าที่ ต้นหันมองรอบบ้านแล้วถามตา

ต้น

“ตา แล้วทีวี วิทยุ อยู่ไหนล่ะ ”

ตา

“ที่นี่ ไม่มี”

ต้นทำหน้ารู้สึกแข็งที่บ้านไม่เหมือนกับที่กรุงเทพฯ ที่ที่เขาเคยอยู่

Sequence B : การปรับตัวของต้น

Scene 3: นานาเกลือ / ภายนอก / เข้า

ตาพาต้นออกมาที่นาเกลือ ชาวนาเกลือกำลังโกยเกลือหลายคน ต้นมองด้วยความตื่นเต้น

ต้น

“นี่เธอ นานาเกลือ”

“นี่แหละนาเกลือ พอถึงเดือนสอง ผู้คนก็จะออกมาทำนา
แหล่งทำมาหากินที่ได้จากธรรมชาติ”

ตาเดินเข้าไปโกยเกลือเป็นกองภูเขาเล็ก ๆ ในขณะที่ต้นนั่งเล่นเกมสีกอยู่บนคันนา

Scene 4 : สะพานกระโดดน้ำและสวนมะพร้าว / ภายนอก / เข้า

ต้นเดินผ่านชั้นบนสะพานข้ามบึงน้ำด้วยความเบื่อหน่าย เด็กกลุ่มหนึ่งกำลังกระโดดน้ำในบึงน้ำ ต้นมองด้วยความสนใจ แล้วเดินผ่านเข้าไปในสวนมะพร้าวที่มีขอมมะพร้าวพาดกลางลำบึงแคบ ๆ ต้นพยายามเดินข้ามขอมมะพร้าวขอมเดียวอย่างช้า ๆ เด็กกลุ่มหนึ่งเดินมาขึ้นรถต้นเดินข้ามขอมมะพร้าว

เด็กชาวบ้าน

“เฮ้ย เดินเร็ว ๆ หน่อยซิวะ”

ต้นพยายามรีบเดินข้ามจนเกร็ง ๆ แล้วเดินในสวนด้วยความเบื่อหน่าย

Sequence C : ต้นสามารถปรับตัวได้

Scene 5 : หน้าวัด / ภายนอก / เข้าครู

ตานั่งรอพระเพื่อใส่บาตร ขณะที่ต้นนั่งกดขาขาวาวฟังเพลงอย่างสนุกสนาน เมื่อพระเดินบิณฑบาตมาถึงที่ที่ทั้งสองคนนั่งอยู่ ต้นชำเลืองมองด้วยความแปลกใจ แล้วไม่สนใจหันกลับไปฟังเพลงต่อจนพระเดินผ่านไป

Scene 6 : ในบ้านริมน้ำ / ภายใน / เข้า

ตาปักธูปยื่นให้ต้น 1 ดอก ต้นก้มลงไหว้รูปแม่ของตนแล้วปักธูปลงในกระถางธูป 1 ดอก พร้อมตา ต้นหยิบรูปแม่มาถอดไว้ในอก แล้วร้องไห้

Scene 7 : บึงน้ำ / ภายนอก / เข้า

ตาจับปลาด้วยแห ตาพายเรือเข้ามาใกล้ ต้นสวมชูชีพ แล้วลงเรือไปกับตาด้วย ต้นค่อยๆ ก้าวลงน้ำอย่างช้าๆ วันเวลาผ่านไป จนต้นก็คุ้นเคยกับวิถีชีวิต ต้นช่วยตาจับปลาและว่ายน้ำเล่นอย่างสนุกสนาน ต้นนั่งมองตาทำปลาเพื่อตากแดดไว้กิน

Scene 8 : นาเกลือ / ภายนอก / เย็น

ตาเข็นรถเข็นเกลือเพื่อนำไปขาย ต้นสงสัยจึงถาม

ต้น

“ตา แล้วใครจะมาซื้อเกลือนี้ล่ะ”

ต้นช่วยตาเข็นรถใส่เกลือไปร้านขายเกลือ

Scene 9   **ร้านขายเกลือ / ภายนอก / เย็น**

ตาได้รับเงินจากพ่อค้าซื้อเกลือ แล้วก็พาตื่นเดินออกจากร้านด้วยรอยยิ้ม ทั้งสองเดินผ่านนาเกลือจนมือไปด้วยกันอย่างมีความสุข

บทที่ 4

ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์

ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์ เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากในกระบวนการผลิตภาพยนตร์ เป็นการวางโครงสร้าง และแผนการในการดำเนินงานทั้งหมด และเตรียมความพร้อมในการถ่ายทำในทุก ๆ ด้าน หากมีการเตรียมการถ่ายทำในขั้นตอนก่อนถ่ายทำอย่างดี ก็จะทำให้การทำงานในขั้นตอนการถ่ายทำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ก็จะลดน้อยลงไปด้วย

การตีความบทภาพยนตร์

การกำกับภาพยนตร์ที่ดีมาจากการที่ผู้กำกับเข้าใจบทภาพยนตร์และตัวละครอย่างลึกซึ้ง เพื่อสามารถดึงเอาอารมณ์และถ่ายทอดออกมา ผ่านนักแสดงที่จะต้องเข้าใจตัวละครตัวนั้นๆ อย่างลึกซึ้งเช่นกัน การทำความเข้าใจบทภาพยนตร์นั้นสำคัญมาก หากผู้กำกับไม่เข้าใจบทภาพยนตร์นั้นอย่างแท้จริง ก็ไม่สามารถกำกับหรือควบคุมทิศทางของภาพยนตร์ได้

การกำกับภาพ

การกำหนดภาพของแต่ละช็อตในการถ่ายทำภาพยนตร์นั้นมีความสำคัญ เพราะเป็นการใช้กล้องจูงใจความสนใจ และเกิดความหมายที่ต้องการสื่อสารกับคนดู รวมทั้งเป็นการบอกหน้าที่ของช็อตนั้นๆ ซึ่งมีองค์ประกอบหลายด้านระหว่างคนดูกับตัวละคร มุมมอง การเคลื่อนไหวของกล้อง และตัวแสดง โดยการกำหนดขนาดภาพและมุมกล้อง ผ่านบทภาพ (STORYBOARD)

การคัดเลือกนักแสดง

การคัดเลือกนักแสดงมีความสำคัญมาก เพราะถ้าหากได้นักแสดงที่มีความสามารถสูงและเหมาะสมกับบทภาพยนตร์ก็ยิ่งทำให้มีความน่าเชื่อถือและสมจริงมากขึ้นด้วย หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกนักแสดงต้องพิจารณาหลายอย่าง เช่น รูปร่างหน้าตา บุคลิกลักษณะทั้งภายนอก และภายใน ท่าทางน้ำเสียง ความสามารถทางการแสดง ความเหมาะสมกับบท ความเป็นธรรมชาติ สิ่งสำคัญคือ แวตคาที่ใช้ในการแสดงออกในเรื่องของอารมณ์ ความรู้สึก ยิ่งเลือกได้ใกล้เคียงกับตัวละครมากเท่าไรก็ยิ่งง่ายต่อการเข้าถึงตัวละคร และการกำกับการแสดงมากขึ้น

นักแสดงรับบท ดัน

นักแสดงเด็กนั้นมีปัญหาหลายอย่างที่ต้งคำนึงถึง นักแสดงที่รับบทดันจึงต้องมีบุคลิกที่คล้ายกับตัวละครในบทภาพยนตร์ และมีความเต็มใจในการแสดง จากนั้นให้เด็กลองอ่านบทแล้วแสดงตามบท แล้วให้ลองแสดงจริงโดยไม่ใช้บท เพื่อดูถึงอารมณ์ และวิธีการแสดงของเขา จึงต้องอาศัยความเป็นกันเอง สนับสนุนกับเด็กอย่างมากเพื่อให้เขาเชื่อใจเราในฐานะผู้กำกับ เหตุผลที่เลือกเด็กคนนี้ เพราะเด็กฉลาด เข้าใจง่าย และตัวเด็กเองกับผู้กำกับมีความสนิทสนมกันมาก่อน จึงสะดวกในการกำกับ และรู้จักกับมารดาของเด็กที่เชื่อใจเราให้นำบุตรชายของเขาไปแสดงได้ เด็กไม่เกร็งเมื่อแสดงจริง และมีการทดลองให้เด็กไปอยู่นาเกลือเป็นเวลา 2 วัน เพื่อดูพฤติกรรมของเขาจากสภาพแวดล้อมจริงว่าเขามีลักษณะเหมาะสมกับบทบาทที่ได้รับ และใ้รู้ในเรื่องต่าง ๆ เป็นเด็กดี ร่าเริง มีความอดทน ความขยัน เหมาะกับบทบาทที่ได้รับ

ภาพนักแสดงรับบทต้น

ภาพที่ 1 นักแสดงรับบทต้น

ชื่อ ค.ช. สุขุม ลือบางใหญ่

อายุ 11 ปี

ส่วนสูง 143 เซนติเมตร

น้ำหนัก 30 กิโลกรัม

อาชีพ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ความสามารถพิเศษ ดนตรีไทย (ขลุ่ย)

ประสบการณ์ทางการแสดง ไม่มี

นักแสดงรับบท ตาสาธุ

นักแสดงที่รับบทตาสาธุ จะดูเรื่องอายุเป็นสำคัญ และต้องเป็นคนที่เติบโตมากับนาเกลือตั้งแต่เด็มา เพื่อความใกล้เคียงกับบทบาทที่ได้รับมากที่สุด อายุประมาณ 69 – 71 ปี ซึ่งค่อนข้างชรามาก แต่ต้องการให้เห็นถึงคนแก่ในต่างจังหวัดยังคงทำงานหนักอย่างหาบเกลือได้ และจับปลาด้วยแหเป็น แต่ความชราก็มีปัญหาทำให้ต้องมีการซักซ้อมหลายเที่ยว เนื่องจากเป็นคนในท้องถิ่นไม่ชินกับการที่ต้องมาแสดง จึงต้องอาศัยความสนิทสนม ความคุ้นเคยอย่างสูง เพื่อให้เขาไวใจเรา และยอมแสดงให้ด้วยความเต็มใจ บุคลิกที่ต้องการคือ ท่าทางใจดี เรียบง่าย ชอบเข้าวัดเข้าวา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ อยู่กับวิถีชีวิตของคนนาเกลืออย่างแท้จริง

ภาพที่ 2 นักแสดงรับบทตา

ชื่อ นายสาธุ วงษ์วรรณ

อายุ 70 ปี

ส่วนสูง 168 เซนติเมตร

น้ำหนัก 63 กิโลกรัม

อาชีพ ชวนนาเกลือ รับจ้างทั่วไป

ความสามารถพิเศษ พายเรือ หาปลา ทำนาเกลือ

ประสบการณ์ทางการแสดง ไม่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่ถ่ายทำ

1. ฉากนาเกลือ ตอนที่ตามมาโกยเกลือไปขาย และต้นมานั่งดูตาทำนาเกลือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

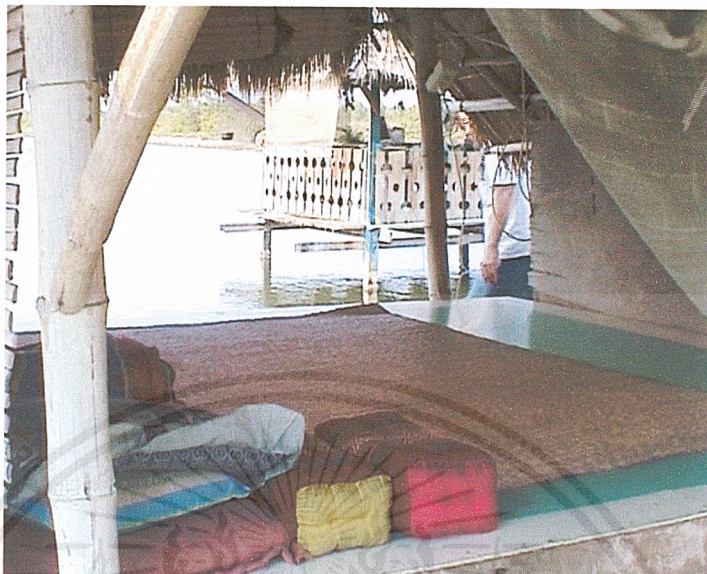
2. ฉากหน้าโบสถ์ ตอนที่ตื่นกับตามาใส่บาตรตอนเช้าตรู่

3. ฉากบ้านตา ตอนที่ตื่นเดินทางเข้ามาที่บ้านใหม่ ๆ และจัดของของตั้นในบ้านตา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ฉากบึงน้ำจับปลา ตอนที่ตาเหวี่ยงแหจับปลา ตันนั่งมองแล้วลงไปจับปลาด้วย

5. ฉากป้ายหยุดรถไฟ ตอนที่ต้นเดินทางมาหาตาด้วยรถไฟ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. หากในสวนที่ต้นเล่นคนเดียวแล้วต้องเดินข้ามขอนมะพร้าว

7. หากกระโดดน้ำจากสะพาน ต้นได้รู้จักเพื่อนมีเพื่อนเล่นน้ำด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย

เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ในภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง นาคเก็ลของผม ยึดถือหลักความจริง โดยต้นจะใส่เสื้อยืด กางเกงยีนส์ขาว สวมนาฬิกาเป็นส่วนใหญ่ ในช่วงที่ต้นเพิ่งเดินทางมาจาก กรุงเทพฯ แต่เมื่อปรับตัวได้แล้วจะสวมเสื้อยืดสีซีดลง และกางเกงขาสั้นผ้าธรรมดา ส่วนตาสาคูจะเน้นโทนสีน้ำตาล มักจะใส่แต่กางเกงตัวเดียวไม่สวมเสื้อ จะสวมเสื้อเมื่อออกไปทำนา และไปปรับหลาน แต่งตัวง่าย ๆ สบาย ๆ

Shooting Script

นาคเก็ลของผม

Sequence A : นาคเก็ลที่ใหม่ของตน

Scene 1 : ป้ายหยุดรถไฟบ้านนาขวาง / ภายนอก / เย็น

1. LS. ตามาขึ้นรถหลานที่ป้ายหยุดรถไฟ
2. LS. รถไฟเคลื่อนตัวมาถึงป้ายอย่างช้า ๆ ต้นหิ้วกระเป๋าใบใหญ่หลายใบเดินลงมาจากรถไฟ
3. MS. ต้นมองหาคา
4. LS. คาหันไปเห็นต้นก็เดินตรงเข้าไปหาหลานเพื่อรับกระเป๋ามาช่วยถือแล้วทั้งสองก็เดินไปด้วยกัน

Scene 2 : บ้าน / ภายนอก / เย็น

- 5 LS. ตาเดินพาดันมาถึงหน้าบ้าน ต้นมองเห็นบ้านที่ทำจากใบจากหลังเล็ก ๆ ตั้งอยู่ริมบึงน้ำขนาดใหญ่
- 6 CU. ต้นมองอย่างงงๆ
- 7 LS. ต้นเดินตามตาไป เข้าบ้าน

- 8 LS. ต้นวางกระเป่าลงแล้วจัดเสื่อผ้าแขวนกับชื่อบ้าน
 9 CU. ต้นจัดซีดีของใช้ต่าง ๆ เข้าที่ เอรูบแม่ออกมาวาง
 10 TWO SHOT. ต้นหันมองรอบบ้านแล้วถามตา

ต้น

“ตา แล้วทีวี วิทยุ อยู่ไหนล่ะ

ตา

“ไม่มี”

11. .MS. ต้นทำหน้ารู้สึกเซ็งที่บ้าน ไม่เหมือนกับที่กรุงเทพ ที่ที่เขาเคยอยู่

Sequence B : การปรับตัวของต้น

Scene 3: นานาเกลือ / ภายนอก / ตอนเช้า

- 12 LS. ตาพาต้นออกมาที่นาเกลือ ชาวนาเกลือกำลังโกยเกลือหลายคน
 ต้นมองด้วยความตื่นเต็น

ต้น

“ตา นี่เหรอ นานาเกลือ ”

ตา

“เออ นี่แหละนาเกลือ พอถึงเดือนสอง

ผู้คนก็จะออกมาทำนา แห่่งทำมาหากินที่ได้จากธรรมชาติ” PAN

13. LS. ตาพาต้นเดินขึ้นบนรถกลิ้งนา
 14. MS. ตาคูยกับเพื่อนที่กำลังออกไปทำนาเกลือ
 15. LS. ต้นเดินไปหยิบทับทมาขึ้นมาโกยเกลือเล่น
 16. CU. ไม้ทับทาโกยเกลือ

17. LS. ตามองต้นเลน โกลยเกลือ
18. ELS. ชาวนาเกลือพากย์โกลยเกลือขึ้นมาเป็นเนินเขาเรียงรายเป็นแนวยาว
19. LS. ตาโกลยเกลือเป็นกองภูเขาเล็ก ๆ
20. MS. ตันนั่งมองตಾಯู่บนคันนา

Scene 4: สะพานกระโดดน้ำและสวนมะพร้าว / ภายนอก / เข้า

21. LS. ตันเดินผ่านขึ้นบนสะพานข้ามบึงน้ำด้วยความเบื่อหน่าย เด็กกลุ่มหนึ่งกำลังกระโดดน้ำในบึงน้ำ ตันมองด้วยความสนใจ
22. LS. ตันเดินข้ามขอนมะพร้าวที่พาดกลางลำบึงแคบ ๆ อย่างช้า เด็กกลุ่มหนึ่งเดินมายืนรอ ตันเดินข้ามขอนมะพร้าว

เด็กชาวบ้าน

“เฮ้ย เดินเร็ว ๆ หน่อยซิวะ”

23. CU. รับหน้าตั้นกระวนกระวายใจเพราะกลัวเดินตกน้ำ
24. LS. แล้วเดินผ่านเข้าไปในสวนมะพร้าว
25. CU. รับหน้าตั้นเบื่อแล้วเดินกลับบ้าน
26. INSERT ตายังคงทำนาต่อไปจนเย็น

Sequence C : ตันสามารถปรับตัวได้

Scene 5 : หน้าวัด / ภายนอก / เข้าครู

27. INSRET. พระอาทิตย์ขึ้น
28. LS. ตานั่งรอพระเพื่อใส่บาตร ขณะที่ตันนั่งกดชาวเบาว์ฟังเพลงอย่างสนุกสนาน
29. ภาพแทนสายตา ตันมองตากลูขึ้นตักข้าวใส่บาตร เมื่อพระเดินมาบิณฑบาต
30. MS. ตันชำเลื่องมองด้วยความแปลกใจ แล้วไม่สนใจหันกลับไปฟังเพลงต่อ
31. LS. พระเดินบิณฑบาตผ่านไป

Scene 6:   ในบ้านริมน้ำ / ภายใน / เข้า

- 32   CU. รูปแม่ของต้นมีกระถางรูปวางอยู่เห็นมือตาและต้นปักรูปคนละครดก
 33   TWO SHOT. ต้นก้มลงไหว้รูปแม่ของต้น
 34   MS. ต้นหยิบรูปแม่มาถอดไว้ในอก
 35   CU. ต้นร้องไห้ด้วยความเศร้าเสียใจที่แม่มาจากไป

Scene 7:   บึงน้ำ / ภายนอก / เข้า

- 36   OS. ต้นยังคงนั่งมองตาจับปลาด้วยแห
 37   MS. ต้นมองตาด้วยความสนใจที่เห็นตาจับปลาได้
 38   LS. ต้นสวมชูชีพ แล้วก้าวลงเรือไปกับตาอย่างช้า ๆ ด้วยความตื่นเต้น
 39   ETS. ต้นช่วยตาจับปลาในบึงน้ำขนาดใหญ่
 40   LS. ต้นช่วยตาจับปลาและว่ายน้ำเล่นอย่างสนุกสนาน
 41   CU. ต้นมองตาทำปลาด้วยรอยยิ้ม
 42   CU. ปลานิลตัวใหญ่ถูกกลับตัวและตากแดด
 43   LS. ต้นและตานั่งอยู่ด้วยกันด้วยรอยยิ้ม

Scene 8 :   นาเกลือ / ภายนอก / เย็น

- 42   LS. ตาเซ็นรถเข็นเกลือเพื่อนำไปขาย ต้นสงสัยจึงถาม

ต้น

“ตา แล้วใครจะมาซื้อเกลือนี้ล่ะ”

ต้นช่วยตาเซ็นรถใส่เกลือไปร้านขายเกลือ

- 43   OS. ตาหยิบเกลือขึ้นมาทำไว้ในมือ (TRAC IN จนเห็นเม็กลเกลือในมือ)

Scene 9   ร้านขายเกลือ / ภายนอก / เย็น

- 44 CU. ตาได้รับเงินจากพ่อค้าซื้อเกลือ (TRAC OUT ออกเห็นเงิน)
 45 MS. ตันยื่นยิ้มด้วยความภูมิใจในตัวตา
 46 LS. ทั้งสองพากันเดินออกจากร้านด้วยรอยยิ้ม
 47 ELS. นาเกลือที่มีคนทำขนาดใหญ่
 48 LS. ทั้งสองเดินผ่านนาเกลืองมมือไปด้วยกันอย่างมีความสุข

SCRIPT BREAKDOWN SHEET 1	
ชื่อบริษัท สามัญชนฟิล์ม ชื่อเรื่อง นาเกลื้อของผม	
ชื่อผู้กำกับ น.ส. สกุนดา ลือบางใหญ่	
หมายเลขฉาก 2,4,9,10	
ฉาก 2 เดินผ่านนาเกลื้อ ภายนอก/ นาเกลื้อ/ ตอนเย็น	
ฉาก 4 ต้นทำความรู้จักกับนาเกลื้อ ภายนอก / นาเกลื้อ / ตอนเย็น	
ฉาก 9 ขึ้นรถเกลื้อไปขาย ภายนอก / นาเกลื้อ / ตอนเช้า	
ฉาก 10 ร้านรับซื้อเกลื้อ ภายนอก / ร้านเกลื้อ / ตอนเย็น	
นักแสดง	อุปกรณ์ประกอบฉาก
ด.ช. สุขุม ลือบางใหญ่ แสดงเป็น ต้น นายสาคร วงษ์วรรณ แสดงเป็น ตา	กระเป๋าสีเทา 3 ใบ เสื้อเชิ้ตสีเทาแขนสั้น กางเกงยีนส์ เสื้อกล้ามสีเทา กางเกงขาสั้น รองเท้าแตะ / รองเท้าผ้าใบ รถเข็น กระสอบใส่เกลื้อ เงิน 150 บาท หมวกสีขาว
	สถานที่ถ่ายทำ
	ตำบลนาโคก จังหวัดสมุทรสาคร
	ตัวประกอบ
	การขนส่ง
เพื่อนตา 1 คน	รถยนต์ส่วนตัว
คนทำนาเกลื้อ 10 คน	
คนขายเกลื้อ 1 คน	

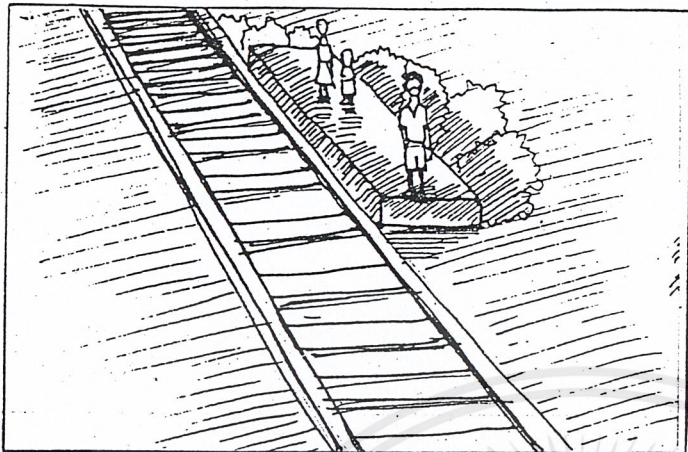
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SCRIPT BREAKDOWN SHEET 2	
ชื่อบริษัท สามัญชนฟิล์ม ชื่อเรื่อง นาเกลื้อของผม	
ชื่อผู้กำกับ น.ส. สกฤณา ลือบางใหญ่	
หมายเลขฉาก 1, 5, 6	
ฉาก 1 ต้นเดินทางมาหาคาด้วยรถไฟ ป้ายหยุดรถไฟ / ภายนอก / ตอนเย็น	
ฉาก 5 สะพานกระโดดน้ำ / ในสวนมะพร้าว / ภายนอก / ตอนเช้า	
ฉาก 6 หน้าวัด / ภายนอก / ตอนเช้าตรู่	
นักแสดง	อุปกรณ์ประกอบฉาก
ด.ช. สุขุม ลือบางใหญ่ แสดงเป็น ต้น นายสาคร วงษ์วรรณ แสดงเป็น ตา	กระเป๋ายาวใหญ่ 3 ใบ เสื้อเชิ้ตสีเทาแขนสั้น กางเกงยีนส์ เสื้อกล้ามสีเทา กางเกงขาสั้น รองเท้าแตะ / รองเท้าผ้าใบ ของใส่บาตร 2 - 3 ชุด
	สถานที่ถ่ายทำ
	บ้านนาขวาง ตำบลนาโคก จังหวัดสมุทรสาคร
	ตัวประกอบ
พระ 3 รูป เด็ก 4 คน	รถยนต์ส่วนตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SCRIPT BREAKDOWN SHEET 3		
ชื่อบริษัท สามัญชนฟิล์ม ชื่อเรื่อง นาเกลือของผม		
ชื่อผู้กำกับ น.ส. สุกดา ลือบางใหญ่		
หมายเลขฉาก 3, 7, 8		
ฉาก 3 ตันหิ้วกระเป๋าเข้าบ้านตา บ้าน / ภายใน / ตอนเย็น		
ฉาก 7 ไหว้รูปแม่ บ้าน / ภายใน / ตอนเช้า		
ฉาก 8 จับปลากับตา บึงน้ำ / ภายนอก / ตอนเย็น		
นักแสดง	อุปกรณ์ประกอบฉาก	
ด.ช. สุขุม ลือบางใหญ่ แสดงเป็น ตัน นายสาकु วงษ์วรรณ แสดงเป็น ตา	กระเป๋าใบใหญ่ 3 ใบ เสื้อเชิ้ตสีเทาแขนสั้น กางเกงยีนส์ เสื้อกล้ามสีเทา กางเกงขาสั้น รองเท้าแตะ / รองเท้าผ้าใบ รูปแม่ รูป กระจ่างรูป แหจับปลา เรือ กระบุงใส่ปลา ซีดีเพลง รูปแม่กับตัน (รูปสี) หมอน มุ้ง ที่นอน	
	สถานที่ถ่ายทำ	
	45 / 1 ตำบลนาโคก จังหวัดสมุทรสาคร	
	ตัวประกอบ	การขนส่ง
	ไม่มี	รถยนต์ส่วนตัว

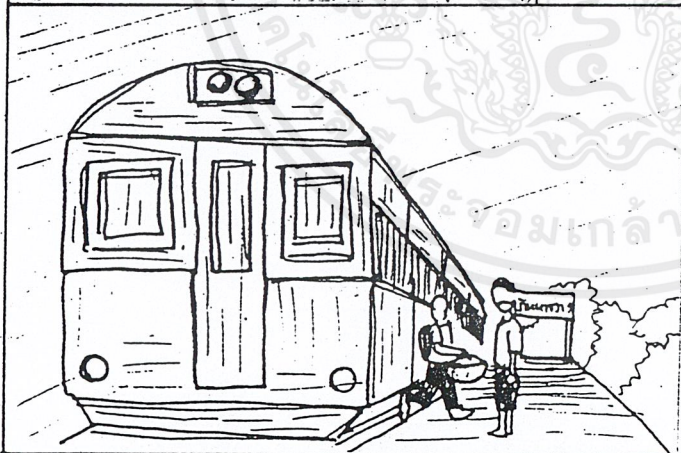
บทภาพ (STORYBOARD)

1.ELS. ป้ายหยุดรถไฟ เห็นตาขึ้นรอ
 หลานอยู่
 SOUND. เสียงรถไฟค่อย ๆ ใกล้เข้ามา
 MUSIC NOSEPARATION

2.MS. ตากำลังขึ้นมองหาหลาน
 SOUND. เสียงรถไฟใกล้เข้ามาอีก
 MUSIC NOSEPARATION

3.LS. รถไฟเคลื่อนขบวนมาจอด ต้น
 เดินลงมาจากรถไฟ
 SOUND. เสียงรถไฟเคลื่อนขบวนเข้า
 จอด
 MUSIC NOSEPARATION

4.CU. รับหน้าต้นมองหาตา
 SOUND. เสียงรถไฟติดเครื่องจอด
 ขบวน
 MUSIC NOSEPARATION

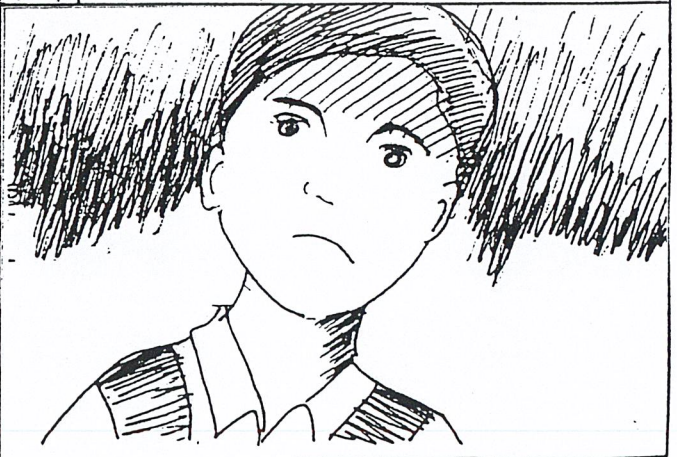
5.LS. ตาหลานเดินไปด้วยกัน
SOUND เสียงธรรมชาติ
MUSIC NOSEPARATION

6.LS. ตาหลานเดินผ่านนาเกลือ
SOUND เสียงธรรมชาติ
MUSIC NOSEPARATION

7 LS.ตาหลานเปิดประตูเข้ามาในบ้าน
SOUND เสียงธรรมชาติ
MUSIC NOSEPARATION

8.CU. ตันมองบ้านอย่างแข็ง ๆ
SOUND เสียงธรรมชาติ
MUSIC NOSEPARATION

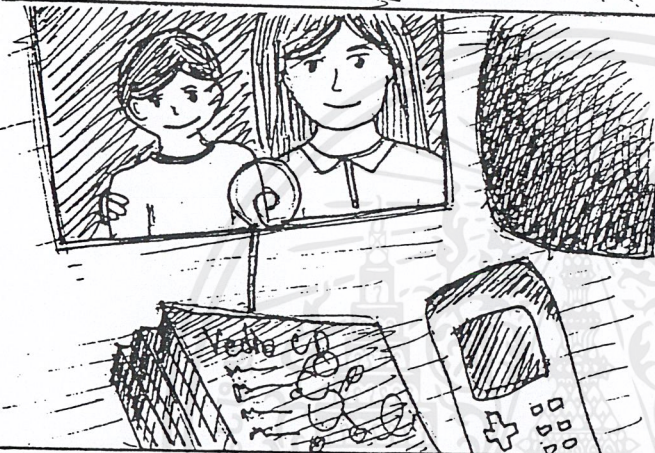
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. LS. ตื่นเดินเข้ามาวางกระเป๋าเสื้อผ้าไว้ในบ้าน เพื่อหยิบสิ่งของจากกระเป๋าขึ้นมาจัด

SOUND เสียงหยิบสิ่งของของมาจัด เสียงธรรมชาติ

MUSIC NOSEPARATION

10. CU. รูปแม่กับต้นที่ต้นหยิบออกมาวางไว้พร้อมซีดีเพลง หนังสือการ์ตูน

SOUND เสียงธรรมชาติ

MUSIC NOSEPARATION

11. MS. ตื่นนั่งมองหาวิทยุและทีวี

VO. ตื่นพูด “วิทยุกับทีวีอยู่ไหน”

SOUND เสียงธรรมชาติ

12. MS. ตาส่ายหน้า

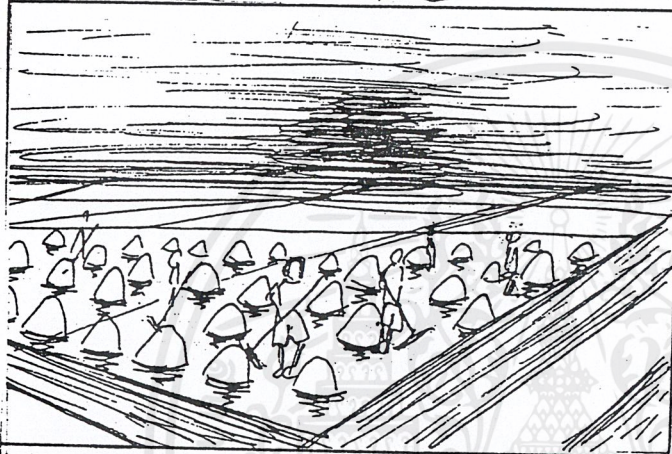
VO. ตาพูด “ไม่มี”

SOUND เสียงธรรมชาติ

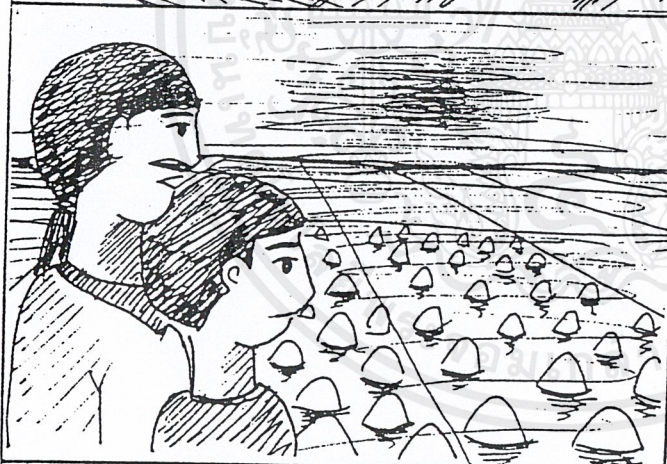
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. MS. ดันมองผนังบ้านแล้วพูด
SOUND เสียงธรรมชาติ
VO “ถ้าฝนตก จะตากไหมเนี่ย”

14. ETS. ชาวนาเกลือต่างพากันช่วย
กันโกยเกลือเป็นกองภูเขาเล็กๆ เป็น
แนวยาว
SOUND เสียงน้ำ เสียงโกยเกลือ
MUSIC PINO SONG

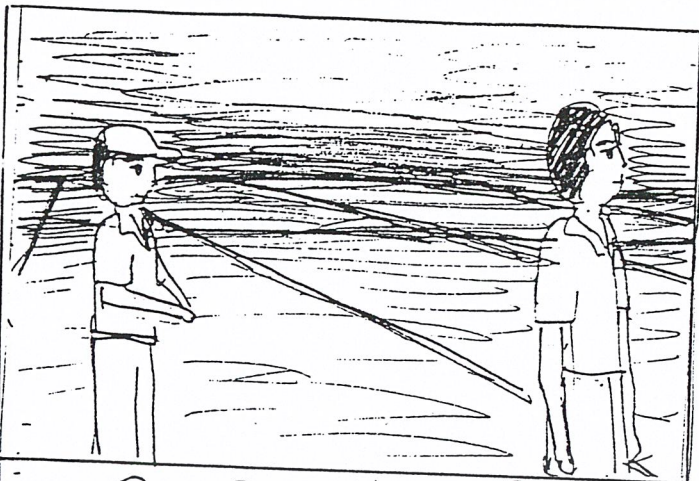

15. LS. ตาพาดันมาที่นาเกลือ ดัน
มองนาเกลือ
SOUND เสียงน้ำ เสียงโกยเกลือ
MUSIC PINO SONG
VO. ดันถาม นี่เหรอ นาเกลือ

16. LS. ตาพาดันขึ้นรถบดดิน แล้ว
สอนให้ดันรู้จักวิธีใช้มัน
SOUND เสียงน้ำ เสียงโกยเกลือ
MUSIC PINO SONG
VO. ตาพูด “เฮ้อ นี่แหละนาเกลือ”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

17. LS. ตื่นเดินไปนาเกลือกับตา

SOUND เสียงลม เสียงคราดโกยเกลือ
เล่น

MUSIC PINO SONG

18 LS. ตาลงไปโกยเกลือเป็นกองใน
นาเกลือ

SOUND เสียงน้ำ เสียงโกยเกลือ

MUSIC PINO SONG

19. MS. ตื่นนั่งมองตาโกยเกลือด้วย
ความเบื่อหน่าย

SOUND เสียงน้ำ เสียงโกยเกลือ

MUSIC PINO SONG

20. LS. ตื่นออกมาเดินเล่นในสวนใกล้
บ้าน

SOUND เสียงเด็กวิ่งเล่นเป็นกลุ่ม

MUSIC PINO SONG

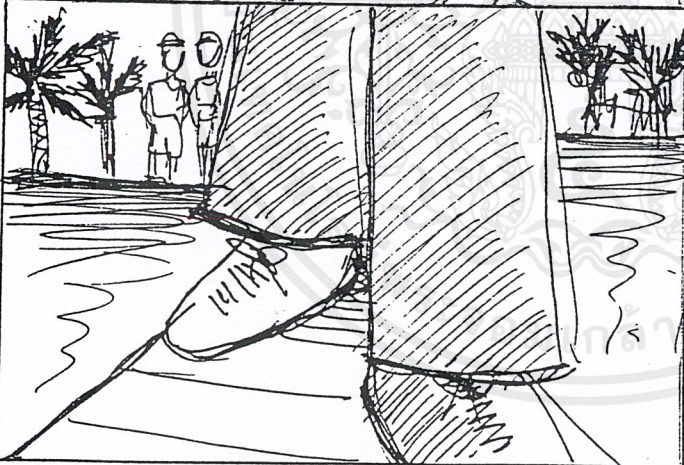
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

21. LS. ตื่นนั่งปาก่อนหินลงบึงน้ำอย่าง
เบือ ๆ เด็กกลุ่มหนึ่งวิ่งผ่านมา
SOUND เสียงเด็กวิ่งเล่นเป็นกลุ่ม
เสียงปาหินลงน้ำ
MUSIC PINO SONG

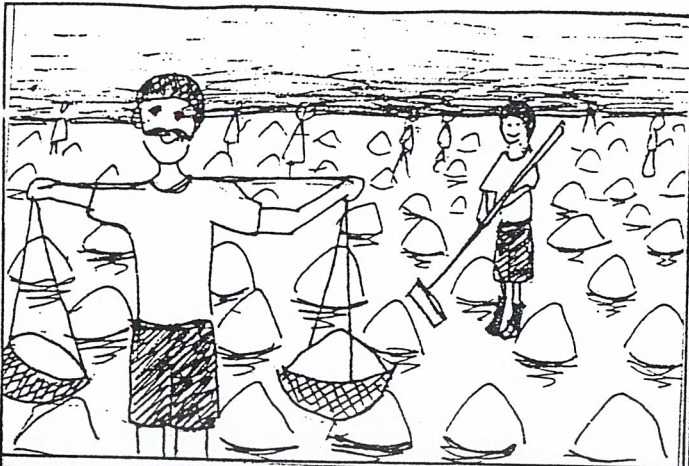
22. CU. ตื่นหันมองเด็กกลุ่มนั้น
SOUND เสียงเด็กวิ่งเล่นเป็นกลุ่ม
MUSIC PINO SONG

23. LS. ตื่นเดินข้ามขอนต้นมะพร้าวที่
วางพาดระหว่างบึงน้ำอย่างช้า เด็กกลุ่ม
เดิมร้องเรียกให้เดินเร็ว ๆ เพื่อพวกเขา
จะมาเดินบ้าง
SOUND เสียงเด็กวิ่งเล่นเป็นกลุ่ม
MUSIC PINO SONG
VO. “เดินเร็ว ๆ หน่อยซิวะ”

24. CU. รับหน้าตื่นช้าเลื่องสายตามอง
เด็กพวกนั้นอย่างแข็ง ๆ
SOUND เสียงเด็กพูดเร่งให้เดิน
เร็ว ๆ
MUSIC PINO SONG

25. LS. คายังคงโกยเกลือจนแสงเวลา
สายส่องลงมา

SOUND เสียงเด็กพูดเร่งให้เดิน
เร็วๆ

MUSIC PINO SONG

26. ตาพาดันมาใส่บาตรในยามเช้า
บริเวณหน้าลานวัด

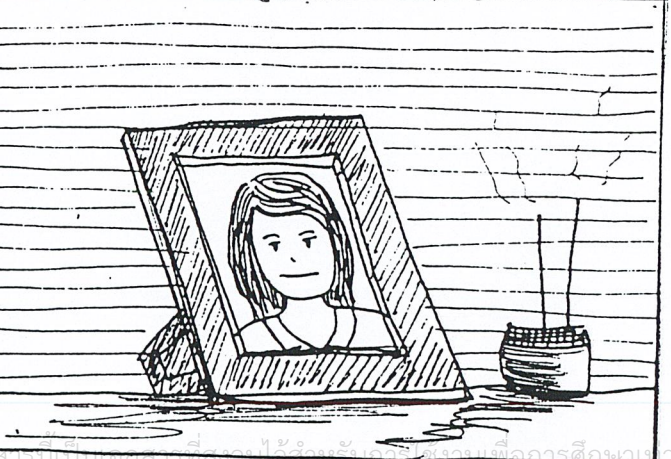
SOUND เสียงธรรมชาติ

27. CU. รับหน้าด่านมองตาใส่บาตร ใน
มือถือขาวเบาฟังเพลงไปเรื่อย ๆ

SOUND เสียงธรรมชาติ

MUSIC Yeah !

28. CU. กรอบรูปแม่ ตาดันปักรูป

คนละดอก

SOUND เสียงธรรมชาติ

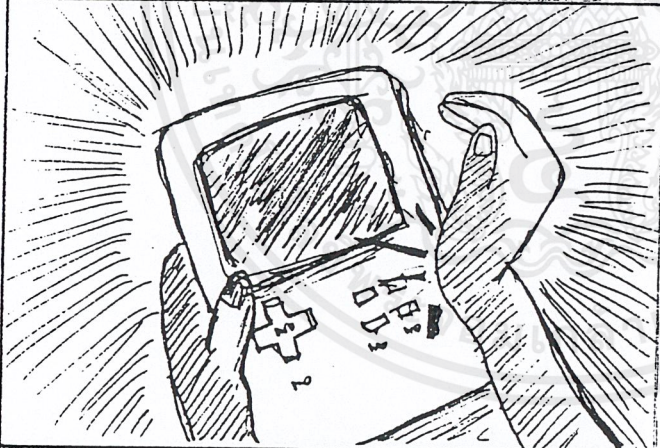
MUSIC HOPE

29. TWO SHOT ตันก้มลงไหว้รูปแม่
แล้วร้องไห้
SOUND เสียงธรรมชาติ
MUSIC HOPE

30. OS. ตันนั่งเล่นเกมส่ในขณะที่ตา
เหวี่ยงแหจับปลาในบึง
SOUND เสียงธรรมชาติ
MUSIC HOPE

31. CU. เกมส่ในมือถ่านหมด ตันใช้
มือเกาะให้เกมส่ติด
SOUND เสียงธรรมชาติ
MUSIC HOPE

32. MS. ตันมองตาคิ่งแหขึ้นมาจากเรือ
SOUND เสียงธรรมชาติ
MUSIC HOPE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

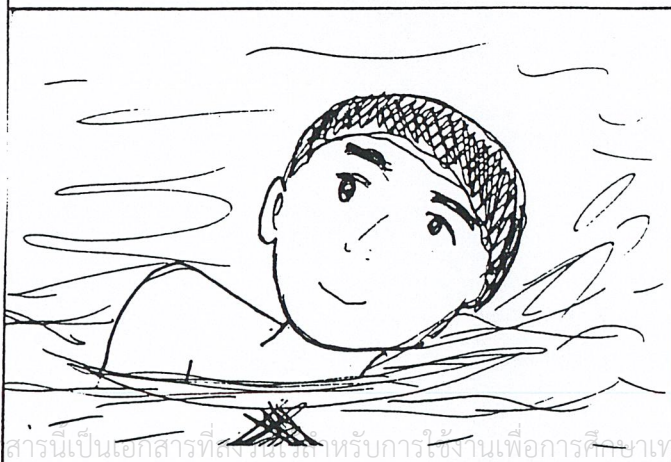
33. LS. คั้นสวมชูชีพลงไปในเรือเพื่อ
จับปลากับตา
SOUND เสียงธรรมชาติ
MUSIC OUR LITTLE IT OF
SCORE

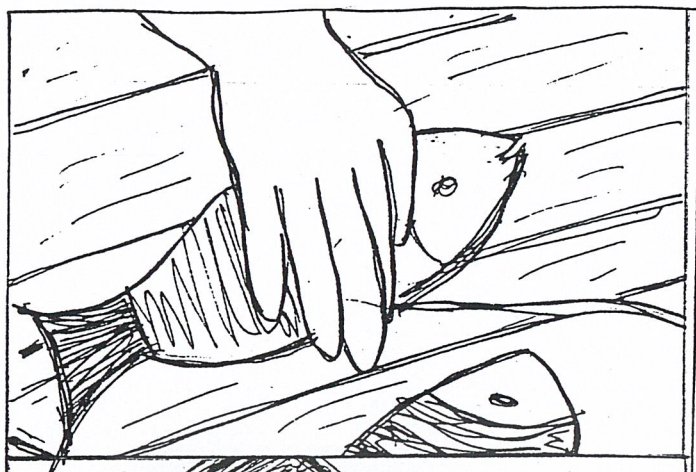
34. MS. ตาคิ่งแห่ขึ้นมาจากน้ำ
SOUND เสียงธรรมชาติ
MUSIC OUR LITTLE IT OF
SCORE

35. ELS. คั้นกับตาช่วยกันคิ่งแห่ขึ้นมา
จากน้ำ
SOUND เสียงธรรมชาติ
MUSIC OUR LITTLE IT OF
SCORE

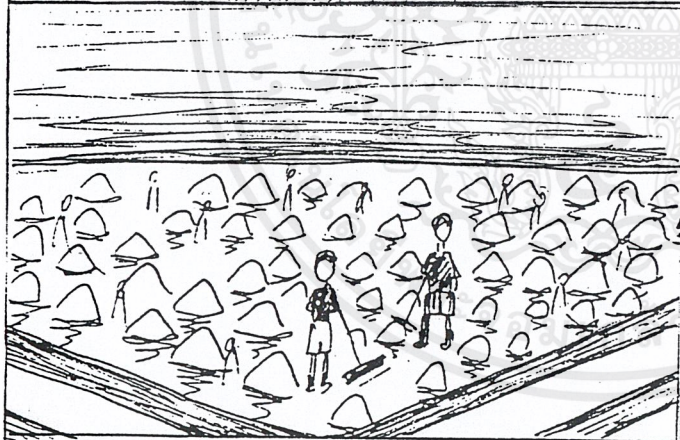
36. MS. คั้นลงมาว่ายน้ำอย่างสนุก
สนาน
SOUND เสียงธรรมชาติ
MUSIC OUR LITTLE IT OF
SCORE

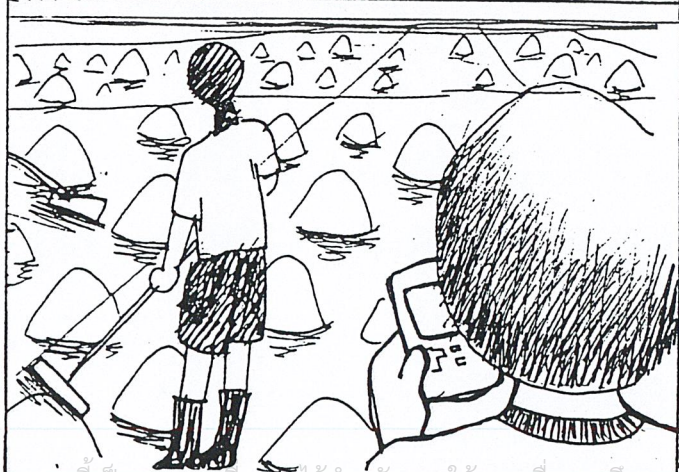
37 CU. มือตาทำปลาที่จับได้ตากแดด
SOUND เสียงธรรมชาติ
MUSIC OUR LITTLE IT OF
SCORE

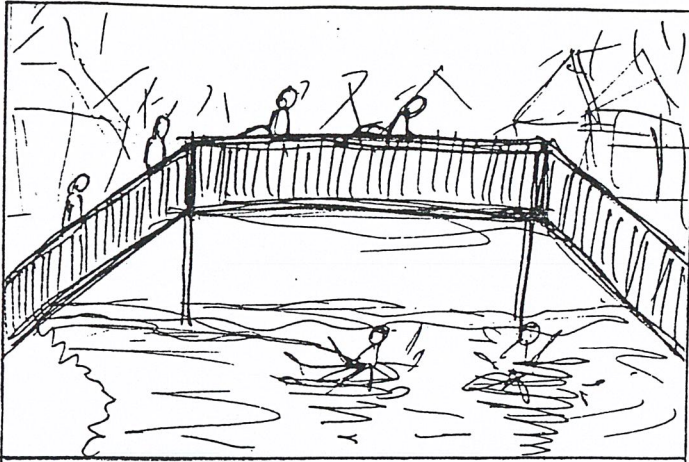
38 LS. ตากับต้นนั่งทำปลาแล้วยิ้มให้
กัน
SOUND เสียงธรรมชาติ
MUSIC OUR LITTLE IT OF
SCORE

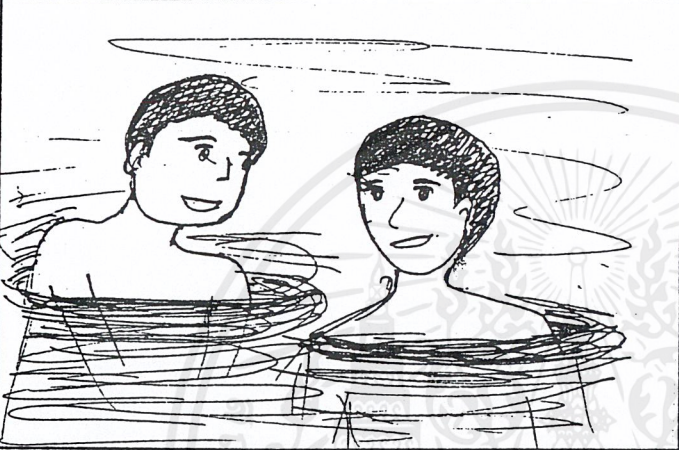
39 ETS. ตากับเพื่อนชวานากำลังทำ
นาเกลือ
SOUND เสียงธรรมชาติ
MUSIC OUR LITTLE IT OF
SCORE

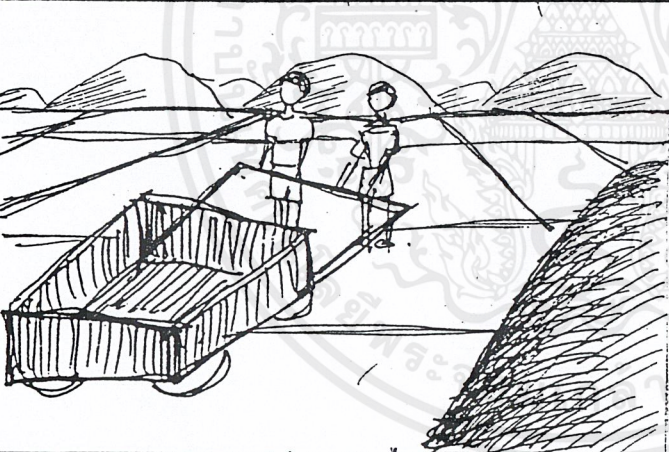
40 LS. ตาโกยเกลือเป็นกอง
SOUND เสียงโกยเกลือ เสียงลม
MUSIC OUR LITTLE IT OF SCORE

41. LS. ต้นกำลังกระโดดน้ำลงมาจาก
สะพานสูงอย่างสนุกสนาน
SOUND เสียงน้ำ เสียงเด็กเล่น
MUSIC OUR LITTLE IT OF SCORE

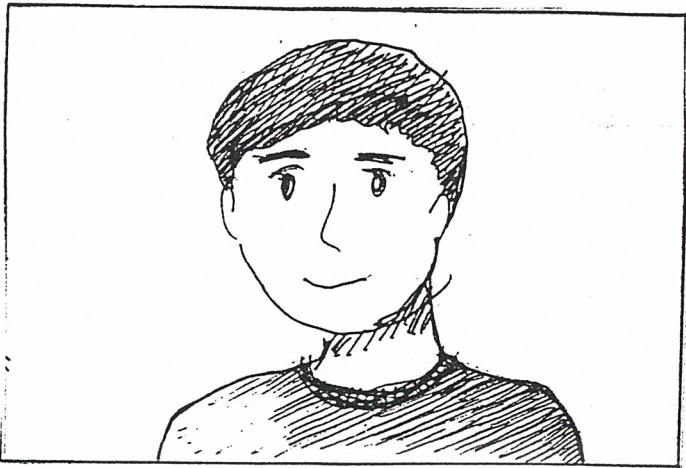
42. MS. หน้าคั่นยิ้มมีความสุขกับ
เพื่อนๆ ที่ว่ายน้ำเล่นอยู่ด้วยกัน
SOUND เสียงน้ำ เสียงเด็กเล่น
MUSIC OUR LITTLE IT OF SCORE

43. LS. ต้นช่วยตาเข็นรถไถ่เกลือไป
ขาย
SOUND เสียงเข็นรถเข็นเกลือ
MUSIC YEAR GO
VO. “ตาแล้วใครจะมาซื้อเกลือนี้ล่ะ”

44 LS. ตาขายเกลือให้ร้านรับซื้อเกลือ
ได้เงิน
SOUND เสียงลม เสียงธรรมชาติ
MUSIC YEAR GO

45 CU. ตื่นพักหน้ามองตาด้วยรอย
ยิ้ม

SOUND เสียงลม เสียงธรรมชาติ

MUSIC YEAR GO

46 LS. คากักมือเรียกต้น ต้นเดินมา
หาดา ทั้งสองจับมือเดินไปด้วยกัน

SOUND เสียงลม เสียงธรรมชาติ

MUSIC YEAR GO

บทที่ 5

ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์

การถ่ายทำภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่องนาเกลีของผมน ได้วางแผนการถ่ายทำไว้ตามเงื่อนไขของสถานที่ถ่ายทำเป็นหลัก ฉะนั้นต้องเลือกแต่ละฉากที่ใช้สถานที่ถ่ายทำเดียวกัน ถ่ายทำรวมเดียวกัน ทำให้ต้องถ่ายข้ามฉากไปมา ซึ่งต้องควบคุมความต่อเนื่องอย่างละเอียดทั้งเสื้อผ้า เวลา อุปกรณ์ประกอบฉาก หรืออารมณ์ของหนังที่เปลี่ยนไปตามแต่ละฉาก โดยแบ่งการถ่ายทำออกเป็น 3 วัน

การเตรียมความพร้อมก่อนวันถ่ายทำ

ทุกครั้งก่อนการถ่ายทำจะต้องมีการเตรียมความพร้อมอย่างเต็มที่ ในการติดต่อประสานงาน การนัดแนะทีมงาน และการเตรียมสิ่งของที่จะต้องใช้ในการถ่ายทำตามแผนการถ่ายทำที่ได้วางไว้ ทั้งสถานที่ นักแสดง เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์ประกอบฉาก อุปกรณ์การถ่ายทำ กล้อง ไฟ สถานที่ที่พร้อมในการทำนาเกลี ต้องมีการนัดวันเวลาที่มีการทำนาเกลี ต้องไปถ่ายให้ทันเวลา เพราะการทำนาเกลีไม่ได้มีทุกวันต้องติดต่อสอบถามอยู่เสมอ และต้องตรงตรงกับวันที่นักแสดงสามารถมาแสดงได้ตรงกันด้วย จึงเป็นความยากลำบากอย่างยิ่งในการถ่ายทำ

การชักซ้อมนักแสดง

เป็นการซ้อมถ่ายจริงเพื่อกำหนดตำแหน่ง และทิศทางในการแสดง (BLOCKING) การเข้าออกเฟรม และการเคลื่อนกล้อง ก่อนการถ่ายจริง

การจัดแสง

ในเรื่องนาเกลีของผมนส่วนใหญ่ จะใช้แสงจากพระอาทิตย์ในช่วงเช้าหรือเย็นเท่านั้น เพราะจะได้แสงที่สวยงามน่าประทับใจกว่าแสงตอนกลางวันแสงจากภายนอกจะใช้ฟิลเตอร์โพลาลอยด์

ร่วมด้วย เพื่อเน้นให้สีท้องฟ้าและน้ำเข้มขึ้น ส่วนฉากในบ้านมีการจัดแสงให้สว่างขึ้นเพื่อรับหน้า
นักแสดงตามสีผิวแต่ละคน

การกำกับการแสดง

การกำกับการแสดงเน้นการใช้อารมณ์ที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด โดยให้นักแสดงลอง
สมมุติเหตุการณ์ขึ้นเองว่าถ้าเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ขึ้นมาจริง ๆ จะต้องทำสีหน้าอย่างไร ให้เข้ากับ
สถานการณ์นั้น ๆ แล้วจึงนำมาปรับใช้กับการแสดงที่ต้องการ โดยการกำกับการแสดงจะต้องสร้าง
ความเป็นกันเอง เปิดโอกาสให้นักแสดงออกความคิดเห็น จะทำให้นักแสดงไม่เกร็งและเป็น
ธรรมชาติมากที่สุด อารมณ์เศร้า สำหรับเด็กเป็นการยากที่จะได้ออกมาจึงต้องใช้เวลานานพอสมควร
ในการซักซ้อม ต้องให้เขาลองจินตนาการเหตุการณ์ขึ้นเอง และทำตามอารมณ์นั้น ๆ เมื่อได้ตามที่
ต้องการของผู้กำกับ ก็ตกลงเอาอารมณ์นั้นเพื่อถ่ายจริง ส่วนการกำกับนักแสดงตาที่เช่นเดียวกัน
อาศัยความเป็นกันเอง และให้เขามีสมาธิในการทำอารมณ์เอง ต้องใช้เวลาพอสมควรในการทำ
อารมณ์ และ BLOCKING ของตัวแสดงในการซ้อมเดินเข้าออกเฟรม และทำอารมณ์ไปพร้อม ๆ กัน

การบันทึกความต่อเนื่อง

เป็นการบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการถ่ายทำในแต่ละช็อต เพื่อความสะดวกในการ
ตัดต่อ และเป็นการดูแลความต่อเนื่องที่ถ่ายทำเป็นการถ่ายสลับไปมาในแต่ละฉาก ในรายละเอียด
ด้านเสื้อผ้า การแสดง BLOCKING และตำแหน่งของที่ใช้ประกอบฉากและอื่น ๆ

ในขั้นตอนก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์มีความสำคัญมาก และมีผลโดยตรงต่อขั้นตอนการ
ถ่ายทำภาพยนตร์ในทุกรายละเอียด ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์เป็นขั้นตอนที่ทำงานบนเงื่อนไข
ของเวลา ที่ค่อนข้างจำกัด จึงต้องทำงานอย่างรวดเร็วและแม่นยำที่สุด สิ่งสำคัญที่สุดต้องมีความ
รอบคอบและไหวพริบในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า รวมทั้งความละเอียดถี่ถ้วนเพื่อให้งานออกมาดี
และสวยงามที่สุด

ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่องนาเกลีของผมนั้น ได้ถ่ายทำตามแผนการถ่าย
ตามโดยถือบทภาพเป็นหลักเพื่อความเข้าใจตรงกันและชัดเจนของทีมงานทุกฝ่าย ทำให้การดำเนินงาน
เป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็วขึ้น การรักษาเวลาเป็นสิ่งสำคัญมาก ในการถ่ายทำ

บทที่ 6

ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์

การตัดต่อภาพยนตร์³

การตัดต่อคือตัดทอนภาพแต่ละภาพมาเชื่อมต่อเข้าด้วยกันและสามารถเล่าเรื่องราวตามความหมายของเรื่องนั้น ๆ การตัดต่อยังช่วยให้เราสามารถเลือกดูแต่สิ่งที่อยากเห็น ถ้าไม่อย่างนั้นก็ไม่สามารถทำให้มองไม่เห็นได้ เป็นการสร้างอาณาเขตของพื้นที่ขึ้นมาเอง ทั้งๆ ที่มีส่วนอื่น เชื่อมอยู่รอบ ๆ นอกอาณาเขตนั้นขนาดภาพก็จะเปลี่ยนไปเมื่อย้ายที่เปลี่ยนมุมมองหรือตำแหน่ง ซึ่งก็ยังคงความต่อเนื่อง และยังสามารถคาดการณ์ได้อีกว่ามีอะไรอยู่ทั้งที่มองเห็นและมองไม่เห็น ต่อภาพให้เกิดความหมายด้วยการเปลี่ยน SHOT ในภาพยนตร์ เราสามารถกระโดดข้ามจากภาพ ๆ หนึ่งไปยังอีกภาพหนึ่งได้ ทันทีที่ความแตกต่างของระยะ ปรากฏต่อสายตาอย่างเราอย่างไม่ต่อเนื่อง และภาพยนตร์บนจอจะปรากฏเข้ามา และหายไปโดยไม่มีความสัมพันธ์ทางระยะเลย แต่เราก็ยอมรับสิ่งนี้ได้ ในภาพยนตร์ และคุ้นเคยกับมันอย่างไม่คิดใจสงสัยอะไร

ประเภทของการตัดต่อโดยทั่วไปนั้นแบ่งออกได้เป็นสองประเภทได้แก่ การตัดต่อแบบต่อเนื่อง (CONTINUITY CUTTING) การตัดต่อแบบเรียบเรียง (COMPLATION CUTTING) ภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่องนาเกลื้อของหม ใช้วิธีการตัดต่อแบบเรียบเรียง (COMPLATION CUTTING) ที่ใช้ความสัมพันธ์แบบเล่าเรื่องตามการแสดงและความหมายของภาพ ตามตำแหน่ง ทิศทางการมอง และการเคลื่อนไหวของตัวละคร

การตัดต่อภาพยนตร์ เป็นการนำภาพจากหลาย ๆ ช็อตมาประกอบกันตามขั้นตอนในห้องตัดต่อ อาจมีรูปแบบที่หลากหลายเนื่องจากความแตกต่างทางความคิด ซึ่งมีความสำคัญ ถือเป็นศาสตร์อย่างหนึ่งของกระบวนการถ่ายทำภาพยนตร์ เพราะสามารถเล่าเรื่องและเกิดผลต่อการรับรู้ของคนดู ได้เช่นเดียวกับการเขียนวรรณกรรม การตัดต่อภาพยนตร์ยังช่วยผลักดันเรื่องดำเนินไปข้างหน้าอย่างมีจังหวะ สิ่งสำคัญในการตัดต่อภาพยนตร์ ให้บรรลุผลดังกล่าว ต้องมีการวางแผนล่วงหน้าซึ่งการวางแผน หรือการออกแบบล่วงหน้า เริ่มต้นตั้งแต่ก่อนการถ่ายทำคือ บทถ่ายทำ (SHOOTING SCRIPT) หรือลำดับช็อต (SHOT SCRIPT) หรือลำดับช็อต (SHOT LIST) ที่ใช้ในการถ่ายทำภาพยนตร์สารคดีเป็นแม่แบบเบื้องต้นของการตัดต่อลำดับภาพ โดยผู้กำกับหรือดักล้องถามตัวเองอยู่ตลอดเวลา การถ่ายทำว่าควรถ่ายอย่างไร จึงจะเอื้อต่อการตัดต่อภาพยนตร์มากที่สุด หรือมี FOOTAGE เพียงพอสำหรับคนลำดับภาพ

³ ริกสาคด์ วิวัฒน์สินอุดม , คนสร้าง สร้างหนัง หนังสือ . กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการภาพยนตร์ คณะนิเทศศาสตร์

ขั้นตอนการตัดต่อเรื่องนาเกลื่อของผม

1. คัดเลือก Footage ที่ใช้ได้มาวางลงบน time line ในโปรแกรมตัดต่อ
2. เรียง Scene ตามความยาว shot แต่ละ shot
3. ตัดต่อแบบ Rough cut โดยตัดหัวและท้ายของ time line เอาแต่ส่วนที่ใช้ได้ ส่วนที่ใช้ไม่ได้ตัดออกไปจาก time line
4. ตัดต่อแบบ Fine cut ตัดต่อรายละเอียด เลือกเอาส่วนที่ดีที่สุดมาใช้ เพื่อเล่าเรื่อง
5. ใส่ music .ให้เข้ากับ mood ของภาพยนตร์
6. เมื่อได้ตัวภาพยนตร์ที่เสร็จสมบูรณ์แล้วก็นำมาใส่ Credit ขอบคุณบุคคลที่มาช่วยเหลือ
7. แปลงไฟล์จาก ppj เป็น mpeg 2 แล้วนำมาไรลงแผ่น DVD เป็นอันเสร็จสมบูรณ์

การตัดต่อที่เรียกว่า “มองทาจ” (Montage)⁴

มองทาจ มาจากภาษาฝรั่งเศส ว่า monter หมายถึงการนำมาประกอบกัน (assemble) ในความหมายของ Eisenstein หมายถึงการนำภาพที่ขัดแย้งกันความหมายโดยทั่วไป คือการตัดต่อภาพ การเลือก และการเอาภาพมาประกอบกันกลายเป็นซีนและซีเควนส์ในภาพยนตร์ แต่ในประเทศอังกฤษ ใช้คำว่า Editing หรือ Cutting มีความแตกต่างกันเล็กน้อย คือ Editing หมายถึงการนำช็อตหรือภาพมารวมกัน หรือประกอบกันเข้าทีละขั้นตอนในห้องตัดต่อ ส่วนความหมายของ Montage หมายถึงการตัดต่อที่คิดหมดทั้งกระบวนการ เป็นความหมายก่อนเดียว ต่อมา D.W. Griffith ผู้กำกับอเมริกันใช้เทคนิคที่เรียกภายหลังว่า “อเมริกัน มองทาจ” (American Montage) เป็นวิธีทำลายเวลาจริงโดยผ่านกระบวนการรวมภาพเข้าหากันด้วยการใช้ การภาพจางซ้อน การกวาดภาพ ลักษณะพิเศษของ “อเมริกันมองทาจ”

การเชื่อมภาพ

การนำแต่ละช็อตของภาพยนตร์มาตัดต่อเรียงกัน โดยใช้เทคนิคดังต่อไปนี้

1. การเลื่อนภาพ (fade) ได้แก่

- fade in คือการเริ่มภาพจากดำแล้วค่อย ๆ ปรากฏภาพซ้อนสว่างขึ้น มักใช้สำหรับการเปิดเรื่อง ในเรื่องนาเกลื่อของผมใช้ในเวลาเช้าของวัน
- fade out คือการที่ภาพในท้ายช็อตค่อย ๆ มีดำนสนิท มักใช้สำหรับการปิดเรื่องตอนจบ ในเรื่องนาเกลื่อของผมใช้ในเวลาเย็นจนค่ำของวัน

2. ภาพจางซ้อน (dissolve) คล้ายกับการเลื่อนภาพแต่เป็นการค่อย ๆ เลื่อนภาพหนึ่งออก แล้วอีกภาพหนึ่งค่อย ๆ เลื่อนเข้ามาปรากฏเป็นภาพชัดเจน ใช้ในเรื่องนาเกลือของผม ในความหมายที่มีการเปลี่ยนเวลาผ่านไปกลายเป็นอีกเวลาหนึ่ง
3. การตัดภาพ (cut) คือการตัดภาพชนกันจากช็อตหนึ่งต่อตรงเข้ากับอีกช็อตหนึ่งที่มา มา ใช้ในเรื่องการเปลี่ยนแอ็คชั่นในเวลาไม่นาน
4. การกวาดภาพ (wipe) คือการกวาดภาพหนึ่งออกไปจากเฟรมในขณะที่อีกภาพหนึ่งเข้ามาแทนที่ การกวาดภาพนี้มีหลายเทคนิควิธีให้เลือกใช้มากมาย ในเรื่องนาเกลือของผม ไม่ได้ใช้เทคนิคนี้

การตัดต่อเสียง

เสียงมีความสำคัญและเป็นตัวช่วยเสริมความน่าสนใจให้กับภาพยนตร์ ไม่น้อยไปกว่าส่วนอื่น เพราะเสียงสามารถสร้างอารมณ์และความหมายทางความรู้สึกจากภาพได้อย่างดี รวมทั้งเสริมและเน้นอารมณ์ของภาพด้วย

เสียงในภาพยนตร์

1. เสียงบทสนทนา (Dialogue) เสียงพูดคุยสนทนากันของตัวละคร ซึ่งควรใช้เท่าที่จำเป็น กระชับและได้ใจความ ไม่ยืดเยื้อ และเป็นธรรมชาติ
2. เสียงบรรยายประกอบ (Voice over) เสียงพูดบรรยายของตัวละคร บรรยายเหตุการณ์ บรรยายความหมาย บรรยายความในใจ หรือความรู้สึก ควรใช้ในบางกรณีเท่านั้น
3. เสียงดนตรีประกอบ (Music) เสียงดนตรีใช้เพื่อเน้นอารมณ์ในแต่ละฉาก ให้สอดคล้องกับเรื่องราวมีความสำคัญ เพราะเสียงทำให้เรื่องน่าสนใจมากขึ้น
4. เสียงบรรยากาศ (Ambience) เสียงบรรยากาศรอบข้างสามารถบอกสถานที่ หรือเวลา บางครั้งก็สามารถบอกสภาวะของตัวละครในขณะนั้นได้
5. เสียงประกอบ (Sound effect) เพื่อเน้นแอ็คชั่น ความเบา หรือความรุนแรง

ในบทภาพยนตร์เรื่องนาเกลือของผม ใช้เพียงเสียงบรรยากาศ (AMBIENCE) เสียงดนตรีประกอบ ภาพยนตร์ (MUSIC) เสียงสนทนา (DIALOGUE)

⁴ รักसानต์ วิวัฒน์สินอุดม , คนสร้าง สร้างหนัง หนังสือ . กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการภาพยนตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2545หน้า 253

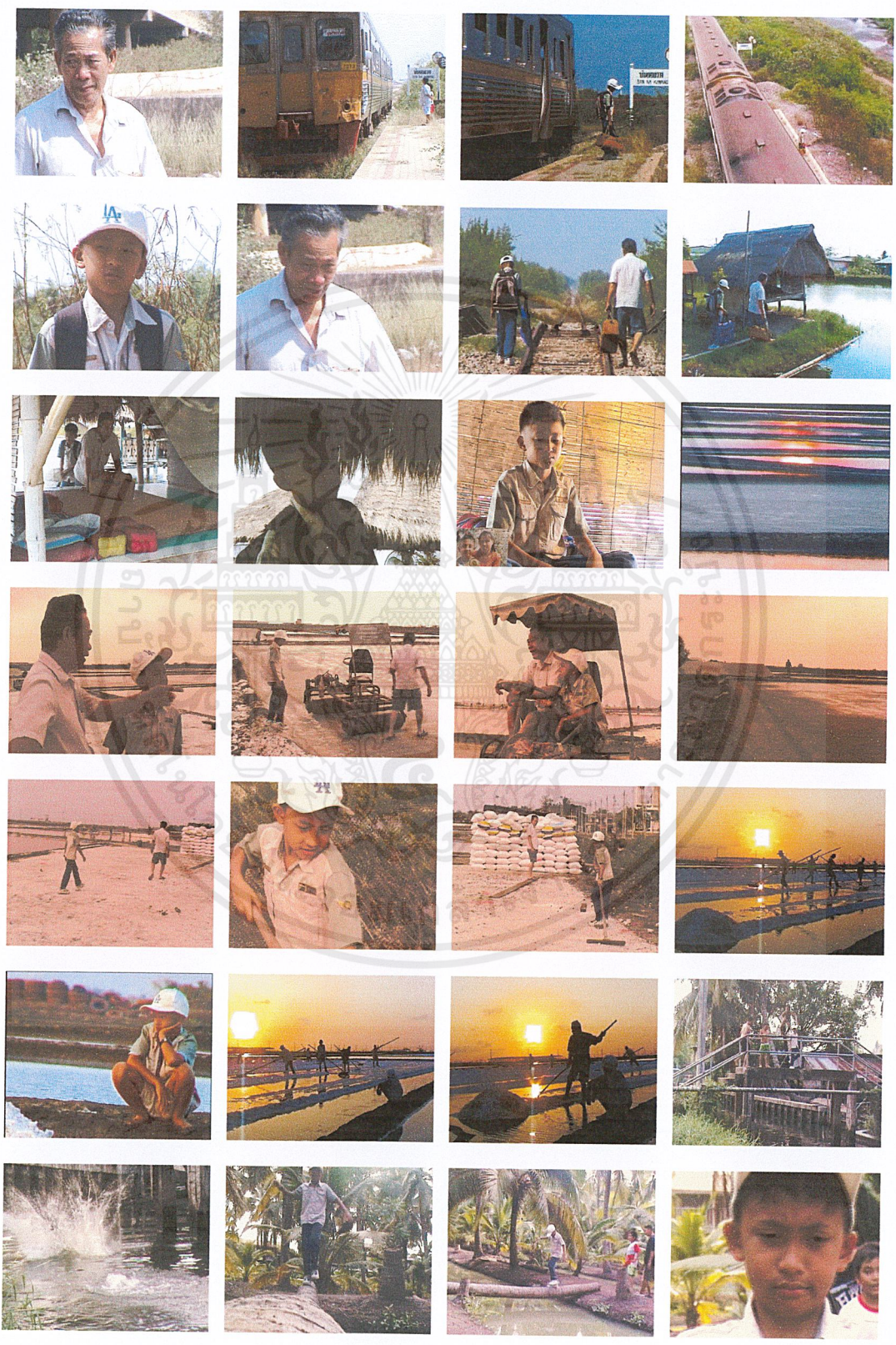
เนื่องจากภาพยนตร์เรื่อง นาคเกี้ยวของผม มีบทสนทนาน้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นการใช้ภาพเล่าเรื่องอย่างเต็มที่ เสียงดนตรีประกอบเป็นเสียงส่วนใหญ่ของเนื้อเรื่อง ซึ่งมีผลเน้นอารมณ์ของภาพยนตร์

ใบงบประมาณการถ่ายทำ

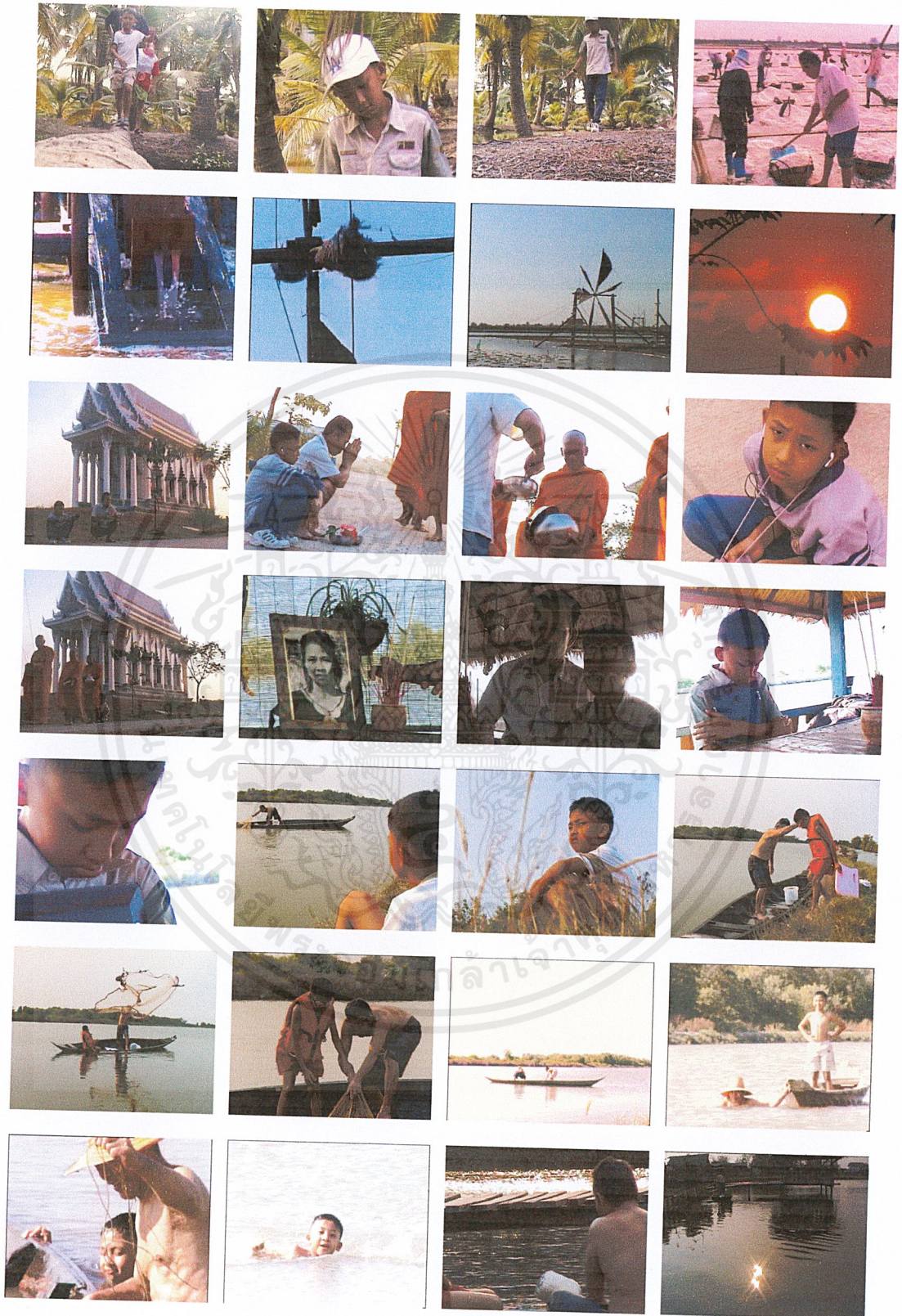
ใบงบประมาณการถ่ายทำ (The Film Production Budget Form)		
งบประมาณการถ่ายทำ เรื่อง นาคเกี้ยวของผม จำนวนวันเดินทาง 7 วัน จำนวนวันซ้อม 4 วัน จำนวนวันถ่ายทำในสถานที่จริง ตจว./คปท. ต่างจังหวัด 3 วัน จำนวนวันถ่ายทำทั้งหมด 7 วัน		
รายการ	งบประมาณที่ตั้งไว้	งบประมาณที่ใช้จริง
แผนกนักแสดง	2,000 บาท	1,500 บาท
ค่าเดินทาง	5,000 บาท	4,500 บาท
ค่าอุปกรณ์ประกอบฉาก	1,000 บาท	200 บาท
ค่าเครื่องแต่งกาย	500 บาท	250 บาท
ค่ากล้องและอุปกรณ์	3,000 บาท	2,400 บาท
ค่าเช่าสถานที่	1,000 บาท	300 บาท
ค่าตัดต่อ	1,000 บาท	600 บาท
ค่าอุปกรณ์คอมพิวเตอร์	6,000 บาท	5,000 บาท
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด	19,500 บาท	14,750 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างภาพในภาพยนตร์ขนาดสั้น เรื่อง นาเกลือของผม (ดูจากซ้ายไปขวา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 7

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การเตรียมความพร้อมก่อนการถ่ายทำเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ในบางครั้งเราอาจประสบกับปัญหาที่ไม่คาดคิด บางอย่างก็ไม่ใช่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ เพราะกระบวนการผลิตภาพยนตร์นั้นมีองค์ประกอบย่อยมากมาย ต้องละเอียดรอบคอบ เอาใจใส่ในทุกรายละเอียด ถ้าบกพร่องส่วนใดส่วนหนึ่งก็จะทำให้การทำงานผิดพลาด ด้วยเงื่อนไขและข้อจำกัดต่างๆ มากมาย ทั้งเวลาที่จำกัดงบประมาณที่จำกัด การจัดเวลาให้ตรงกันของทีมงาน นักแสดง สถานที่ถ่ายทำ เนื่องจากการทำนาเกลือไม่ได้มีทุกวัน ต้องมีการนัดวันเวลาที่พร้อมทั้งนักแสดง ทีมงานด้วยจึงจะสามารถถ่ายทำได้ ดังนั้น เราจึงมีไหวพริบในการทำงานอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์มากที่สุด

ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์

การเขียนบทภาพยนตร์

สิ่งสำคัญที่จะทำให้ภาพยนตร์น่าสนใจต้องใช้เวลาพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้นเรื่อยๆ จนสามารถเล่าเรื่องผ่านภาพ และสื่อความหมายสาระสำคัญของเรื่องออกมาได้ดีที่สุด ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในบทที่เลือก ต้องค้นคว้าหาข้อมูลมาประกอบเพื่อให้บทภาพยนตร์ตรงกับความเป็นจริง และสมบทบาทกับตัวละคร เป็นการกระทำของตัวละครเอง มิใช่ผู้กำกับคิดเอาเองว่าตัวละครควรจะเป็นเช่นนั้นเช่นนี้ ต้องอาศัยการสอบถามจากผู้รู้ การสังเกตคนรอบข้าง จึงจะทำให้บทเป็นบทที่สามารถเกิดขึ้นได้จริง ทำให้เกิดความสมจริง ไม่ขัดแย้งกับความเป็นจริง

การเตรียมความพร้อมก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์

มีผลโดยตรงต่อขั้นตอนการถ่ายทำ ควรให้ความสำคัญกับการวางแผนก่อนการถ่ายทำอย่างรอบคอบที่สุด รวมทั้งการประสานงานทุกๆด้าน และทำความเข้าใจกับทีมงานให้ดี

ในเรื่องนาเกลือของผม การเตรียมความพร้อมก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์เริ่มจากการชักชวนนักแสดงให้มีการทำความเข้าใจบทบาทที่ได้รับอย่างดี ให้ลองมีการซักซ้อมบท และเลือก Location ในการถ่ายทำให้เหมาะสมกับบทภาพยนตร์ เตรียมเสื้อผ้านักแสดง อุปกรณ์ประกอบฉาก เช็กล้อ ไฟ ที่ใช้การการถ่ายทำให้ครบถ้วน และพร้อมในการถ่ายทำ ทำใบ SCRIPT BREAK

DOWN เพื่อแยกย่อยบทว่าฉากไหนจะถ่ายทำวันไหนโดยแบ่งตามสถานที่ และนักแสดง ทำความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เข้าใจกับทีมงานให้เข้าใจตรงกัน เพื่อความสะดวกในการถ่ายทำ และป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นมาในช่วงถ่ายทำภาพยนตร์ให้ได้มากที่สุด

ขั้นตอนการถ่ายทำ

การกำกับการแสดง

เนื่องจากบทภาพยนตร์เรื่อง นาเกลื่อของพมมีเด็กเป็นตัวแสดงหลัก การกำกับนักแสดงเด็กเป็นการยากที่จะได้อารมณ์ที่ต้องการ ต้องอาศัยเวลา และการฝึกซ้อมอย่างมาก ความเป็นกันเอง และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องดีที่สามารถทำให้การแสดงไม่เกร็ง และเป็นธรรมชาติมากที่สุด และการกำกับตัวแสดงตา ต้องอาศัยความเป็นกันเองการฝึกซ้อมเช่นเดียวกัน ฉากไหนที่ต้องใช้เวลานานต้องมีการให้ได้หยุดพักบ้าง เพื่อการแสดงที่เต็มที่ต่อไป และต้องคำนึงถึงเวลาเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการถ่ายฉากแต่ละฉากให้เกิดความสวยงามต้องอาศัยแสงที่เหมาะสม และการกำกับเด็กและคนชราให้แสดงในช่วงเวลาที่กำหนดต้องใช้ความสามารถมากเพื่อให้ทันกับเวลาที่รุ่งเลยไป ถ้าเลยเวลาช่วงเย็นจนพลบค่ำ ก็หมายความว่าต้องเลื่อนวันออกไปอีก เป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณการถ่ายทำมากขึ้น จึงต้องมีการซักซ้อมนักแสดงให้ดี และสามารถแสดงได้อย่างเต็มที่มากที่สุด

สถานที่ถ่ายทำ

เนื่องจากสถานที่ถ่ายทำนาเกลื่อเป็นเรื่องยากที่จะมีการทำนาเกลื่อไปพร้อมกับเวลาของนักแสดง และทีมงานต้องให้ตรงกันเพื่อให้ได้ภาพที่สวยงามต้องถ่ายทำในช่วงเวลาเช้าหรือเย็น การถ่ายทำที่มีเวลาจำกัดจึงต้องจัดเวลาการถ่ายทำให้ดี มีความเหมาะสมและความพร้อมของทุกฝ่ายให้รอบคอบก่อนการถ่ายทำจริง เพราะถ้ามาถ่ายทำตอนที่ไม่มีการทำนาเกลื่อก็เท่ากับมาเสียเวลา ไม่มีจากนาเกลื่อให้ถ่ายทำ ต้องมีการนัดเวลาอย่างแน่นอน และเลือกเวลาช่วงเย็น หรือ เช้าเท่านั้นจึงจะเกิดความสุขงามได้ และอีกอย่างที่ไม่ควรลืมในการการถ่ายทำ OUT DOOR การดูพยากรณ์อากาศต้องไม่ใช่วันที่ฝนตก ต้องเป็นวันที่เอื้อต่อการถ่ายทำมากที่สุด

ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์

การบันทึกเสียงและการตัดต่อเสียง

ปัญหาในเรื่องของเทคนิคการบันทึกเสียงขณะถ่ายทำมีเสียงรบกวนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสร้างความลำบากในการตัดต่อเสียง เช่น เสียงลม ในนาเกลือค่อนข้างกว้างมากและใกล้ทะเล ลมทะเลจึงพัดมาเป็นระยะ และแรงมากจนเป็นเสียงดังกลบเสียงนักแสดง จึงต้องมีการบันทึกเสียงทีหลังให้สามารถใช้ได้ตรงกับปาก และยังสามารถแก้ไขให้ดีขึ้นในระดับหนึ่ง ด้วยเทคนิคการตัดต่อ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือความละเอียดรอบคอบเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในภายหลัง

อุปกรณ์และเทคนิคคอมพิวเตอร์

เป็นปัญหาที่ทำให้เกิดอุปสรรคเป็นอย่างมาก การแก้ไขต้องใช้ความอดทน ลองผิดลองถูก หรือให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยแก้ไข เพราะถ้าเกิดผิดพลาดก็จะเกิดผลกระทบต่อผลงานชิ้นนั้นโดยตรง ถ้าเกิดความผิดพลาดแม้แต่นิดเดียวอาจทำให้เกิดความเสียหายมหาศาลได้ เช่น การนำข้อมูล Footage ที่ถ่ายไว้ทั้งหมดเก็บไว้ใน Hard disk ถ้าเกิดความผิดพลาดอาจทำให้ข้อมูลหายทั้งหมด กลายเป็นเรื่องใหญ่ต้องกู้ข้อมูลกลับคืนให้ทันกำหนดเวลา หรือถ้ากู้คืนไม่ได้จำเป็นต้องเสียเวลา และงบประมาณไปถ่ายทำใหม่ทั้งหมด จึงควรตระหนักถึงปัญหานี้ วิธีป้องกันปัญหานี้คือ เก็บข้อมูลดิบไว้ในม้วน หรือ ม้วนดีวี หรือแผ่นซีดี ห้ามลบ หรือถ่ายทับ จนกว่างานจะสำเร็จลุล่วง มิฉะนั้นอาจเกิดความสูญเสียมหาศาล ข้อมูลไม่อาจเรียกกลับคืนมาได้ ควรเก็บไว้หลายที่ป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ

สิ่งสำคัญในการทำงานศิลปะนิพนธ์การกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้น ควรเลือกบทภาพยนตร์ที่เอื้อต่อความสามารถในการถ่ายทำและเหมาะสมกับตนเอง เพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพ และผู้ทำก็มีความสุข และรักในสิ่งที่ได้ทำ และช่วยจูงใจให้ผู้ทำมีแรงจูงใจไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการทำ ทำให้ภาพยนตร์เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

บรรณานุกรม

หนังสือ

ขนิษฐา วิเศษสาทร . จิตวิทยาทั่วไป . กรุงเทพมหานคร : งานตำราและเอกสารการพิมพ์ คณะครู
ศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2544

นิตดา หงษ์วิวัฒน์ .อาชีพกับทะเล . กรุงเทพมหานคร : พงษ์วารินการพิมพ์ , 2544

บรรจง โกศลวัฒน์ . การกำกับการแสดงภาพยนตร์ . กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์ และสื่อ
มวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2540

รักसानต์ วิวัฒน์สินอุดม . คนสร้าง สร้างหนัง หนังสือ . กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการภาพยนตร์
และภาพนิ่ง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย., 2545

สุรางค์ จันทน์เอม . จิตวิทยาเด็ก . กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์ , 2534

ประวัติผู้เขียน

นางสาวสกุณา ลือบางใหญ่ เกิดวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2525 จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังในปี พ.ศ.2544 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ภาควิชาศิลปะศิลป์ สาขาวิชาภาพยนตร์และวิดีโอ ที่อยู่ติดต่อ 38/31 หมู่ 10 แขวงบางค้วน เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร 10160 เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ 02 – 8045481

